

**ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΤΙΚΗΣ-
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΗΠΙΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ
ΡΟΗΣ ΨΥΧΟΓΕΝΟΥΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ**

-

**ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ
ΜΟΝΟΖΥΓΩΤΙΚΩΝ ΔΙΔΥΜΩΝ**

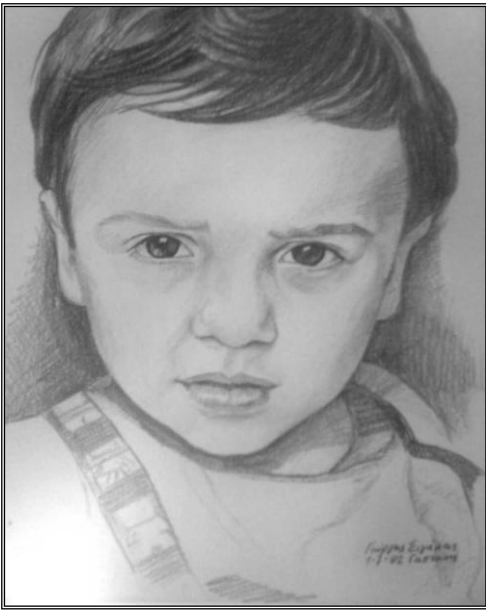
**ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑΣ: ΦΡΑΓΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΙΡΗΝΗ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΝΑΝΟΥΣΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ**

ΠΑΤΡΑ 2012

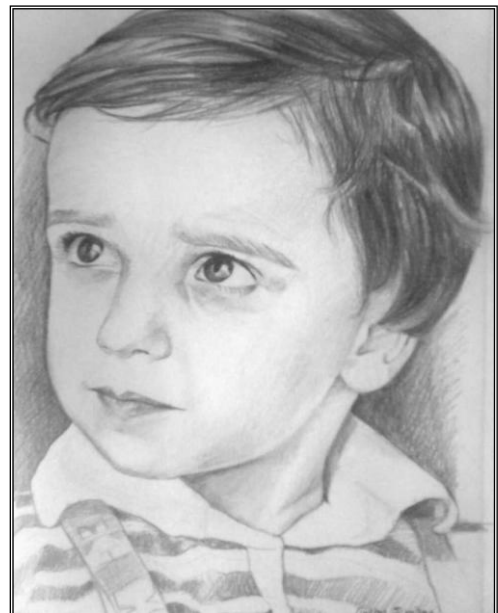
«...Ταράσσει τους ανθρώπους ου τα πράγματα, αλλά τα περί των πραγμάτων δόγματα...»

ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ

Στους αγαπημένους μου,
Κωνσταντίνο και Παναγιώτη,
για όλες τις υπέροχες στιγμές που μοιραστήκαμε
αυτά τα χρόνια στην Πάτρα και
όσες ακόμα καλύτερες ακολουθήσουν

Παναγιώτης Α.

Κωνσταντίνος Α.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια των προπτυχιακών μου σπουδών στο τμήμα Λογοθεραπείας του Α.Τ.Ε.Ι. Πατρών και διήρκησε συνολικά λίγο περισσότερο από 3 χρόνια. Στην αρχική της μορφή, αποτέλεσε την εργασία εξαμήνου για το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος «Διαταραχές Ροής – Τραυλισμός». Παραταύτα, παραδόθηκε έπειτα από 4 εξάμηνα προκειμένου να ολοκληρωθεί το ερευνητικό της μέρος, με την σύμφωνη γνώμη του τότε διδάσκοντα κ. Νικόλαου Λίτινα.

Στην επιλογή του θέματος, καθοριστικός ήταν ο ρόλος που διαδραμάτισαν τρεις παράγοντες: Πρώτον, ο εξαιρετικός τρόπος διδασκαλίας του κ. Λίτινα ο οποίος κατορθώνει, με μοναδικό τρόπο, να εγείρει το ενδιαφέρον, να μεταδίδει και να εμπνέει το ακροατήριο. Δεύτερον, το βαθύ και ουσιαστικό δέσιμο που έχουμε με τον Κωνσταντίνο Α. και τον Παναγιώτη Α., οι οποίοι δέχτηκαν με χαρά να γίνουν τα υποκείμενα της έρευνάς μου με ό,τι αυτό συνεπαγόταν, επί ένα έτος και πλέον. Τρίτον, το έντονο ενδιαφέρον που είχα αποκτήσει εκείνη την περίοδο για τη Γνωστική – Συμπεριφοριστική Θεραπεία. Υπό αυτές τις συνθήκες, η υλοποίηση της εν λόγω εργασίας αποτέλεσε καταρχάς μία δελεαστική πρόκληση και, εν συνεχεία, εξελίχθηκε σε μία ιδιαίτερος γόνιμη και ευχάριστη πτυχή των προπτυχιακών μου σπουδών.

Πρωτίστως, θα ήθελα να ευχαριστήσω ολόψυχα την επιβλέπουσα καθηγήτρια, κα Νανούση Βασιλική, τόσο για τις πολύτιμες υποδείξεις που συνετέλεσαν δραστικά στην ορθότερη και πληρέστερη συγκρότηση και περάτωση της εργασίας αυτής, όσο και για την κεφαλαιώδη, πολυεπίπεδη αρωγή της καθ' όλη τη διάρκειά των σπουδών μου. Επιπροσθέτως, θερμές ευχαριστίες οφείλω στον κ. Νικόλαο Λίτινα, άλλοτε διδάσκοντα του μαθήματος «Διαταραχές Ροής – Τραυλισμός», για την στέρεα βάση των γνώσεων που μας παρείχε και την καλλιέργεια της αγάπης για την επιστήμη της Λογοθεραπείας. Επιπλέον, στον Κωνσταντίνο Α. και τον Παναγιώτη Α., υποκείμενα της έρευνας, για την πολύπτυχη συμμετοχή τους σε αυτήν, για το χρόνο που διέθεσαν και για την ανιδιοτελή στήριξη που μου προσέφεραν και σε αυτή την προσπάθεια. Ταυτόχρονα, θα ήθελα να ευχαριστήσω και την Πρωτοβουλία Προσώπων που Τραυλίζουν για τις χρήσιμες συστάσεις και την προθυμία τους να βοηθήσουν στην πραγματοποίηση της παρούσας εργασίας.

Τέλος, δεν θα μπορούσα παρά να ευχαριστήσω εκ βαθέων την πολυαγαπημένη μου μητέρα, τις αξιότιμες κυρίες Γιούλη Κ. και Κατερίνα Γ., τους αγαπημένους μου Θεόφιλο Χ., Ανδρέα Χ. και Αργύρη Α., καθώς και όλους όσους στάθηκαν δίπλα μου αυτά τα χρόνια, για την αγάπη, την υπομονή και την κατανόηση.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η γνωστική – συμπεριφοριστική θεραπεία, καθώς και η ιδέα του εμβολιασμού στοιχείων αυτής στην παραδοσιακή λογοθεραπευτική παρέμβαση, συνιστούν μία σχετικά νέα θεραπευτική προσέγγιση στον τομέα των ψυχογενούς αιτιολογίας διαταραχών ροής της ομιλίας. Μελέτες δεκαετιών έχουν επανειλημμένως αποδείξει δύο γεγονότα: Πρωτευόντως, την ύπαρξη στενής σχέσης μεταξύ εκδήλωσης διαταραχών ροής ψυχογενούς αιτιολογίας και δυσλειτουργικών σκέψεων και, εν παραλλήλω, τα σπουδαία αποτελέσματα της γνωστικής – συμπεριφοριστικής θεραπείας στην αντιμετώπιση των σκέψεων αυτών. Σε αυτή τη βάση, η παρούσα πτυχιακή εργασία φιλοδοξεί να εξετάσει εάν η γνωστική - συμπεριφοριστική θεραπεία δύναται αληθώς να συμβάλει στην βελτίωση της ομιλίας ατόμων με ήπιες διαταραχές ροής ψυχογενούς αιτιολογίας, βασιζόμενη στην επισκόπηση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας και στην πιλοτική έρευνα που διενεργήθηκε στα πλαίσια της εργασίας αυτής.

Για την εν λόγω έρευνα, επιλέχθηκε ζεύγος μονοζυγωτικών διδύμων με ήπιες διαταραχές ροής ψυχογενούς αιτιολογίας, ο εκ των οποίων ο ένας μόνο παρακολούθησε εβδομαδιαίες συνεδρίες γνωστικής - συμπεριφοριστικής θεραπείας, με στόχο τη βελτίωση της ροής της ομιλίας του, για ένα έτος. Η θεραπευτική παρέμβαση πραγματοποιήθηκε από ψυχολόγο μη εξειδικευμένη στις διαταραχές λόγου κι ομιλίας. Ο χρόνος ο οποίος δόθηκε, κρίθηκε επαρκής για την πλήρη ολοκλήρωση του έργου της ψυχολόγου που ανέλαβε. Ως σκοπός της έρευνας ορίστηκε η ανάδειξη ή όχι της σταδιακής μεταβολής της ροής της ομιλίας του «ερευνητικού» υποκειμένου συγκριτικά με τον δίδυμο αδελφό του. Αξιολογήσεις της ομιλίας και των δύο υποκειμένων πραγματοποιούνταν ανά 15 ημέρες ώστε να καταγράφεται τακτικά η όλη εξέλιξη και η πορεία των αποτελεσμάτων της θεραπείας, κατά το διάστημα Απριλίου 2010 – Απριλίου 2011 ενώ επαναξιολόγηση πραγματοποιήθηκε στα τέλη Δεκεμβρίου 2011 με στόχο τον έλεγχο της διατήρησης των αποτελεσμάτων.

Συμπερασματικά, η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία φαίνεται πως συμβάλει εποικοδομητικά στην αντιμετώπιση των διαταραχών ροής της ομιλίας ψυχογενούς αιτιολογίας αν και θα ήταν προτιμότερο να χρησιμοποιείται πάντοτε σε συνδυασμό με τις τεχνικές της κλασικής λογοθεραπευτικής παρέμβασης. Τόσο η παρούσα έρευνα, όσο και η διαθέσιμη βιβλιογραφία, υποστηρίζουν την θετική επίδραση της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας τουλάχιστον σε επίπεδο δευτερευόντων χαρακτηριστικών και αρνητικών σκέψεων σχετιζόμενων με τις διαταραχές ροής αυτές καθαυτές.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	1
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
1. ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΡΟΗΣ.....	6
i. Διαταραχές Ροής.....	6
ii. Χαρακτηριστικά των διαταραχών ροής	7
iii. Γλωσσικά χαρακτηριστικά που εντείνουν τις διαταραχές ροής	8
iv. Ψυχολογικά χαρακτηριστικά των ατόμων με διαταραχές ροής	8
v. Αίτια διαταραχών ροής.....	9
vi. Αξιολόγηση και διάγνωση των διαταραχών ροής.....	10
vii. Θεραπευτική αντιμετώπιση των διαταραχών ροής	11
2. ΓΝΩΣΤΙΚΗ-ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ.....	13
i. Γνωστική-Συμπεριφοριστική Θεραπεία	13
ii. Η σημασία του συνεργατικού εμπειρισμού.....	15
iii. Αρχές γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας.....	15
iv. Τεχνικές γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας.....	16
v. Γνωστική-Συμπεριφοριστική Θεραπεία και Διαταραχές Ροής	17
vi. Η Γνωστική-Συμπεριφοριστική Θεραπευτική Παρέμβαση στις Διαταραχές Ροής	18
3. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ	22
i. Επισκόπηση Ερευνών.....	22
ii. Συμπεράσματα από την επισκόπηση των ερευνών	25
iii. Σκοπός της παρούσας έρευνας.....	26
4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	27
i. Υποκείμενα.....	27
ii. Μεθοδολογία έρευνας	28
iii. Γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία στον Κωνσταντίνο Α.....	29

5. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΩΝ	30
6. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	33
7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	34
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	35
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	37

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία αποτελεί στις μέρες μας, στον δυτικό κόσμο τουλάχιστον, μία από τις πλέον δημοφιλείς και διαδεδομένες μορφές ψυχοθεραπείας καθώς, η αποτελεσματικότητά της, σε ένα ευρύ φάσμα ψυχολογικών και μη διαταραχών είναι αδιαμφισβήτητη. Σαφώς προσανατολισμένη στην άμεση επίλυση των τρεχόντων προβλημάτων, δομημένη και βραχείας διάρκειας, η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία εστιάζει ουσιαστικά στην πρόληψη της υποτροπής εκπαιδύοντας τους ασθενείς να αποφεύγουν ή να μειώνουν τη συχνότητα και τη βαρύτητα μελλοντικών νοσηρών επεισοδίων. Θεμελιώδης αρχή της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας αποτελεί η πεποίθηση ότι πίσω από πλήθος διαταραχών βρίσκονται παθολογικά γνωστικά σχήματα και τρόποι αντίληψης που οδηγούν σε διαστρεβλωμένη θέαση της πραγματικότητας. Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία επιχειρεί μέσα από ένα σύνολο τεχνικών και μεθόδων να διδάξει τις απαραίτητες γνωστικές ικανότητες, ώστε να καθίσταται εφικτή η αναγνώριση και αντικατάσταση των δυσλειτουργικών γνωστικών σχημάτων (ή -όπως συχνά αναφέρονται- «γνωστικών παγίδων») με άλλα πιο υγιή.

Αν και κατά την έναρξή της τη δεκαετία του 1960, η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία αναπτύχθηκε με σκοπό τη θεραπεία της καταθλιπτικής νόσου και της αγχώδους διαταραχής, σήμερα εφαρμόζεται σε ένα εξαιρετικά ευρύ φάσμα ψυχολογικών και μη διαταραχών με μεγάλη επιτυχία, συμπεριλαμβανομένων και των διαταραχών ροής. Η γνώση των μεθόδων της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας φαίνεται ότι μπορεί να αποτελέσει πολύτιμο βέλος στη φαρέτρα του λογοθεραπευτή που καταπιάνεται με τις διαταραχές ροής και τον τραυλισμό συμβάλλοντας στη βαθύτερη κατανόηση των θεραπευομένων, προτείνοντας επιπρόσθετες θεραπευτικές τεχνικές και διευκολύνοντας την επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν μέσα στη θεραπεία.

Η παρούσα εργασία αποτελείται ουσιαστικά από δύο μέρη: Στο πρώτο μέρος (θεωρητικό) επιχειρείται μία ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας με στόχο την παρουσίαση των διαταραχών ροής, της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας, καθώς επίσης και των λόγων για τους οποίους εικάζεται ότι η εν λόγω θεραπεία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση των διαταραχών αυτών. Ακολούθως, αναφέρονται συγκεκριμένα η μέθοδος και οι τεχνικές της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε αυτή την κατεύθυνση. Εν παραλλήλω, γίνεται αναφορά στις συναφείς, ως προς το θέμα της παρούσας εργασίας, έρευνες. Στο δεύτερο μέρος (ερευνητικό) παρουσιάζεται μελέτη περίπτωσης μονοζυγωτικών διδύμων με ήπιες διαταραχές ροής ψυχογενούς αιτιολογίας κατά την οποία ο ένας μόνο εκ των δύο υποβλήθηκε σε γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία με σκοπό τη βελτίωση της ροής της ομιλίας του. Τα δεδομένα συλλέχτηκαν ανά δεύτερη εβδομάδα στο διάστημα Απριλίου 2010 – Απριλίου 2011 ενώ επαναξιολόγηση πραγματοποιήθηκε στα τέλη Δεκεμβρίου 2011 με στόχο τον έλεγχο της διατήρησης των αποτελεσμάτων.

Η παρούσα εργασία φιλοδοξεί να διερευνήσει, σε ένα πρωτόλειο επίπεδο, αν η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία δύναται πραγματικά να συμβάλει στην βελτίωση της ομιλίας ατόμων με ήπιες διαταραχές ροής ψυχογενούς αιτιολογίας. Η μελέτη περίπτωσης υλοποιήθηκε πιλοτικά με στόχο τον έλεγχο των συμπερασμάτων όπως αυτά προέκυψαν από την προηγουμένως πραγματοποιηθείσα βιβλιογραφική επισκόπηση.

1. ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΡΟΗΣ

i. Διαταραχές Ροής

Πρωτίστως, στα αρχικά κεφάλαια της εργασίας επιχειρείται η επισκόπηση της σχετικής, ως προς τη θεματολογία της παρούσης εργασίας, βιβλιογραφίας. Σκοπός της βιβλιογραφικής επισκόπησης είναι η περιγραφή των διαταραχών ροής, της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας, των αρχών αυτής, καθώς και των λόγων για τους οποίους εικάζεται ότι η εν λόγω θεραπεία θα μπορούσε να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των ήπιων διαταραχών ροής ψυχογενούς αιτιολογίας. Συν τοις άλλοις, γίνεται λόγος για τη θεραπευτική διαδικασία που ακολουθείται στις διαταραχές ροής από τον ψυχοθεραπευτή. Η ανάλυση των προαναφερόμενων θεμάτων ολοκληρώνεται με την επισκόπηση των συναφών, ως προς το θέμα της παρούσας εργασίας, ερευνών.

Πριν επιχειρήσουμε να δώσουμε έναν ορισμό για τις διαταραχές ροής, θα ήταν χρήσιμο να προσδιορίσουμε την έννοια της ροής στην ομιλία. Ροή ονομάζουμε την ικανότητα ομαλής, συνεχούς και απρόσκοπτης έκφρασης. Στην βιβλιογραφία υπάρχει πλήθος διαφορετικών ορισμών περί ροής της ομιλίας. Εντούτοις, πάντοτε η ροή σχετίζεται με τη γενική έννοια της ομαλής παραγωγής ή το ρυθμό της ομιλίας και επηρεάζεται από μεταβλητές, όπως για παράδειγμα η διάρκεια μεμονωμένων φθόγγων, η διάρκεια αυτών σε σχέση με παρακείμενους φθόγγους, η διάρκεια των παύσεων, η παρουσία έντασης σε μεμονωμένες συλλαβές και ο βαθμός συνάρθρωσης.

Ορίζοντας εν συνεχεία τις διαταραχές ροής θα λέγαμε ότι αποτελούν μία δυσλειτουργία εμφανή στην ομιλία, η οποία εκδηλώνεται με διαταραχές στο συγχρονισμό και την ομαλότητα του εκφραστικού λόγου ενός εκάστου. Πιο απλά, με τον όρο αναφερόμαστε στην παρουσία ενός μη φυσιολογικού ποσού διακοπών στην συνεχή ροή της ομιλίας (Guitar, 2006). Ως εκ τούτου, μπορούμε να φανταστούμε τις διαταραχές ροής ως σύνδρομο (ιατρική θεώρηση) ή ως φαινόμενο (ψυχοπαιδαγωγική και ψυχοκοινωνική θεώρηση) το οποίο χαρακτηρίζεται από έλλειψη ικανοποιητικής ροής όπως αυτή περιγράφηκε παραπάνω. Σύμφωνα με το παράρτημα ειδικού ενδιαφέροντος της ASHA (American Speech-Language and Hearing Association SID4, 1999) η διαταραχή ροής εμφανίζεται στην ομιλία με αποκλίσεις στη συνοχή, στην ομαλότητα, στον ρυθμό και στην προσπάθεια.

Στη διεθνή βιβλιογραφία, διαταραχές ροής συναντάμε από τα πανάρχαια χρόνια και σε όλους τους πολιτισμούς. Ο ρήτορας Δημοσθένης πραγματοποίησε την πρώτη γνωστή σε εμάς προσπάθεια αντιμετώπισης των διαταραχών ροής, με θεραπευτικά μέσα που ο ίδιος επινόησε, προκειμένου να βελτιώσει την ομιλία του. Νεότερες προσωπικότητες της ιστορίας που εμφάνιζαν διαταραχές ροής ήταν ο βασιλιάς Γεώργιος ΣΤ΄ της Αγγλίας, ο Winston Churchill, ο Lenin, ο Theodore Roosevelt ενώ από τον καλλιτεχνικό χώρο αναφέρονται πολλές προσωπικότητες όπως η ηθοποιός Marilyn Monroe. Ο Ιπποκράτης υποστηρίζει ότι στη γέννηση των διαταραχών ροής συμβάλλει η ανισορροπία σκέψης και ομιλίας ενώ ο Αριστοτέλης περιέγραψε τις διαταραχές ροής ως την αδυναμία γρήγορης σύνδεσης των συλλαβών μεταξύ τους, η οποία οφείλεται στην ελαττωματική διάπλαση της γλώσσας.

Οι διαταραχές ροής διαθέτουν χαμηλή δυνατότητα πρόβλεψης. Η έρευνα προτείνει κατά προσέγγιση ότι το 5% του πληθυσμού παγκοσμίως έχει διαγνωσθεί με διαταραχή ροής σε κάποια στιγμή στη ζωή του ενώ εικάζει ότι μόλις το 1% του πληθυσμού εμφανίζει κάποια μόνιμη διαταραχή της ροής. Η διαφορά που αναδεικνύεται μεταξύ των δύο ποσοστών προκύπτει από το γεγονός ότι ένας σημαντικός αριθμός ατόμων ξεπερνάει το πρόβλημα.

Οι διαταραχές ροής αναφύονται σε ηλικίες μεταξύ 18 μηνών και 12 ετών με μεγαλύτερες πιθανότητες ανάδυσης στις ηλικίες μεταξύ 2 και 5 ετών κατά τις οποίες η γλωσσική ανάπτυξη εξελίσσεται με ταχύτατο ρυθμό. Ακόμα, η έρευνα προτείνει ότι ένα ποσοστό της τάξεως του 50% με 80% των παιδιών που εμφανίζουν διαταραχές ροής σε αυτές τις ηλικίες, κάποια στιγμή θα το ξεπεράσει. Στην προσχολική και στην πρώτη παιδική ηλικία, φαίνεται ότι τα αγόρια παρουσιάζουν διαταραχές ροής σε ίδιο βαθμό με τα κορίτσια μικρής ηλικίας γεγονός που σταδιακά μεταβάλλεται πολύ καθώς τα παιδιά μεγαλώνουν. Στην πραγματικότητα, οι άνδρες εμφανίζουν διαταραχές ροής τουλάχιστον 3 φορές συχνότερα σε σχέση με τις γυναίκες. Ορισμένοι ερευνητές υποστηρίζουν ότι το φαινόμενο αυτό ανακύπτει καθώς οι άνδρες είναι περισσότερο ευάλωτοι στους γενετικούς παράγοντες που δημιουργούν την προδιάθεση για την εκδήλωση αναπτυξιακών διαταραχών ενώ άλλοι ότι αναδεικνύει ως υπαίτιο το περιβάλλον το οποίο προβάλλει διαφορετικές απαιτήσεις σχετικά με τη γλωσσική ανάπτυξη στα δύο φύλα.

ii. Χαρακτηριστικά των διαταραχών ροής

Οι διαταραχές ροής αποτελούν μία περίπλοκη και συχνά παρεξηγημένη διαταραχή. Πριν προχωρήσουμε στην περί αυτών συζήτηση είναι σημαντικό να κατανοήσουμε τη φύση της ροής της ομιλίας καθώς και των διαταραχών αυτής. Η ροή όπως είδαμε ορίζεται ως το στοιχείο εκείνο που προσδίδει ομαλότητα στην ομιλία. Για τους περισσότερους ομιλητές, η επίτευξη ρέουσας ομιλίας συντελείται αυτόματα και δεν απαιτεί καμία προσπάθεια. Στη ρέουσα ομιλία ιδανικά δεν συναντώνται ποτέ φαινόμενα όπως παρεμβολές, μπλοκαρίσματα, επαναλήψεις φθόγγων, συλλαβών ή λέξεων. Συνεπώς, οι διαταραχές ροής περιγράφονται ως μία κατάρρευση ή ένα μπλοκάρισμα της ομαλής ροής της ομιλίας.

Στην πραγματικότητα, μία μικρή παρουσία τέτοιων φαινομένων είναι αναμενόμενη ακόμα και στον προφορικό λόγο του πιο ικανού ομιλητή. Αναπόφευκτα, κάθε ομιλητής θα συμπεριλάβει παράταιρους φθόγγους, μικρές λέξεις και φράσεις στην ομιλία του ενώ συχνά θα επαναλάβει φράσεις ή θα αναδιατυπώσει λέξεις και φράσεις. Όταν η συχνότητα της ανάδυσης τέτοιων φαινομένων είναι χαμηλή στον προφορικό λόγο ενός εκάστου τότε αναφερόμαστε σε αυτά ως φυσιολογική διαταραχή ροής. Μία άλλη μεγάλη ομάδα που αναβγάζει διαταραχές ροής ως φυσιολογικό τμήμα της τυπικής ανάπτυξης στην ομιλία της είναι ασφαλώς τα μικρά παιδιά, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της προσχολικής τους ηλικίας (μεταξύ δύο και πέντε ετών). Σε αυτήν την ηλικία, συμπτώματα διαταραχών ροής είναι δυνατόν να κάνουν έντονα την εμφάνισή τους χωρίς εντούτοις να υφίσταται πραγματικό πρόβλημα. Οι δυσκολίες αυτές είναι εύκολα αντιμετωπίσιμες αν υπάρξει καλός χειρισμός από το περιβάλλον. Σε αντίθετη περίπτωση, με την αρνητική επίδραση εξωγενών παραγόντων, οι δυσκολίες αυτές μπορεί να λάβουν χρόνιο χαρακτήρα και να παγιωθούν. Το στοιχείο που μας βοηθά στην διάκριση φυσιολογικών και μη διαταραχών ροής είναι και σε αυτή την περίπτωση η συχνότητα με την οποία αυτές εκδηλώνονται.

Το πρώτο θεμελιώδες χαρακτηριστικό των διαταραχών ροής είναι η περιοδικότητα της εκδήλωσής τους. Αυτό συνεπάγεται ότι οι διαταραχές ροής δεν αποτελούν συνεχές και μόνιμο χαρακτηριστικό των ατόμων που αντιμετωπίζουν αυτή τη δυσκολία. Είναι εξαιρετικά δύσκολο να συναντήσουμε ένα άτομο το οποίο εμφανίζει διαταραγμένη ροή σε κάθε λέξη που εκφέρει. Στην ομιλία ατόμων με διαταραχές ροής συναντώνται ανάμεικτα φθόγγοι, συλλαβές και φράσεις που εκφέρονται με δυσκολία και φθόγγοι, συλλαβές ή φράσεις που εκφέρονται με φυσιολογική ροή. Υπό ορισμένες συνθήκες μάλιστα, όπως το τραγούδι ή η ερμηνεία κάποιου ρόλου, τα άτομα αυτά ενδέχεται να μην παρουσιάσουν καμία διαταραχή της ροής. Παράλληλα, άτομα με διαταραχές ροής είναι δυνατόν να ομιλούν φυσιολογικά σε

συγκεκριμένα περιβάλλοντα ή για ορισμένα χρονικά διαστήματα κι έπειτα να παρατηρηθεί εκ νέου υποτροπή. Αυτός είναι εξάλλου και ο λόγος που σε μία ευρέως γνωστή διαταραχή της ροής, στον τραυλισμό, είναι διαδεδομένος ο όρος «στιγμές τραυλισμού».

Το δεύτερο θεμελιώδες χαρακτηριστικό των διαταραχών ροής είναι τα επονομαζόμενα «φαινόμενα δισταγμού». Τα φαινόμενα δισταγμού περιλαμβάνουν την επανάληψη μεμονωμένων φθόγγων, συλλαβών και φράσεων η οποία συνήθως συντελείται σχεδόν πάντοτε στην αρχή των λέξεων (κλονική μορφή). Κατά τη διάρκεια εκδήλωσης των φαινομένων δισταγμού, συχνά τα άτομα έχουν μεγάλη ένταση με αποτέλεσμα την εμφάνιση δυσρυθμιών, διαταραχών δηλαδή στο ρυθμό της εκφοράς του λόγου (τονική μορφή). Άλλες διαταραχές ρυθμού που ίσως ανακύψουν αφορούν στην μονότονη εκφορά του λόγου, στην πολύ αργή ή στην πολύ γρήγορη ομιλία. Αφετέρου, άτομα με διαταραχές ροής τείνουν να μην ολοκληρώνουν πάντοτε τις φράσεις τους. Όταν κατά τη διάρκεια της ομιλίας τους έλθει στο νου τους στιγμιαία η ιδέα ότι στην επόμενη λέξη θα «κολλήσουν», προτιμούν να την αποφύγουν σιωπώντας. Στην πραγματικότητα, η εν λόγω στρατηγική δυσχεραίνει την επικοινωνιακή διαδικασία. Παρομοίως άτομα με διαταραχές ροής ενεργούν και σε στο στενότερο επίπεδο των λέξεων όπου επίσης αφήνονται ανολοκλήρωτες ή αντικαθίστανται με κάποια συνώνυμη λέξη ακολουθώντας την ίδια στρατηγική. Στα φαινόμενα δισταγμού περιλαμβάνονται προσέτι οι παύσεις πριν την εκφορά των λέξεων ή ανάμεσα στις συλλαβές μίας λέξης καθώς και οι παρεμβολές φθόγγων, συλλαβών και φράσεων στην ομιλία. Τα φαινόμενα δισταγμού συνήθως συνοδεύονται από ένταση στους μύες, η οποία εκδηλώνεται με φαινόμενα όπως τρόμος των χειλιών, η αποφυγή της βλεμματικής επαφής, ο βλεφαρισμός ή η διόγκωση των φλεβών του λαιμού. Τα συνοδά αυτά χαρακτηριστικά αποκαλούνται δευτερεύοντα χαρακτηριστικά των διαταραχών ροής.

iii. Γλωσσικά χαρακτηριστικά που εντείνουν τις διαταραχές ροής

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, φαινόμενα δισταγμού δεν εμφανίζονται σε κάθε λέξη ή σε κάθε σημείο των λέξεων. Τα γλωσσικά στοιχεία που εντείνουν την εμφάνισή τους έχουν να κάνουν με τον αρχικό ήχο, τη γραμματική σημασία, τη θέση στην πρόταση και το μήκος της λέξης. Πιο συγκεκριμένα, φαινόμενα δισταγμού εκδηλώνονται κυρίως σε λέξεις που αρχίζουν με σύμφωνο καθώς τα άτομα με διαταραχές ροής θεωρούν δυσκολότερη την εκφορά τους. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι τα σύμφωνα απαιτούν μεγαλύτερη μυϊκή ένταση και καλύτερο νευρομυϊκό συντονισμό για την εκφορά τους συγκριτικά με τα φωνήεντα. Σε ό,τι αφορά στη γραμματική σημασία της λέξης, φαινόμενα δισταγμού εκδηλώνονται συχνότερα σε λέξεις περιεχομένου όπως είναι τα ρήματα και τα ουσιαστικά παρά σε λειτουργικές λέξεις όπως τα άρθρα ή οι προθέσεις. Το γεγονός αυτό πιθανότατα συνδέεται με την υποσυνείδητη γνώση του φυσικού ομιλητή ότι οι λέξεις περιεχομένου είναι φορείς των κυριότερων μηνυμάτων της επικοινωνίας. Επί τούτοις, φαινόμενα δισταγμού συναντώνται συχνότερα στην πρώτη λέξη της πρότασης καθώς αυτή πρόκειται να εγείρει την προσοχή του συνομιλητή. Τέλος, το αυξημένο μήκος της λέξης είναι σαφές ότι εντείνει την εκδήλωση φαινομένων δισταγμού καθώς μεγαλύτερες λέξεις θεωρούνται πιο απαιτητικές στην εκφορά τους (Smith, A., et al., 2010).

iv. Ψυχολογικά χαρακτηριστικά των ατόμων με διαταραχές ροής

Τα ερευνητικά δεδομένα που διαθέτουμε φαίνεται να υποστηρίζουν την απουσία συσχέτισης διαταραχών ροής και ψυχολογικών διαταραχών. Αντιθέτως, η υπόθεση ότι οι διαταραχές ροής δύνανται να διαδραματίσουν έναν επιβαρυντικό ρόλο στην ψυχολογία του ατόμου που τις εμφανίζει, θα ευσταθούσε. Οι μελέτες υποστηρίζουν ότι άτομα με διαταραχές στην ροή

της ομιλίας τους συχνά καταγράφονται ως έχοντα χαμηλή αυτοπεποίθηση, αισθήματα ντροπής, ενοχής, τάσεις απομόνωσης ή κατάθλιψης, καθώς επίσης και πλήθος αρνητικών πεποιθήσεων για τους ίδιους και την ομιλία τους τα οποία και επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των (Iverach et al., 2009; Blomgren, 2010). Πέραν τούτου, δεν είναι λίγες οι μελέτες που αναφέρουν ότι άτομα με διαταραχές ροής παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα άγχους και στρες όταν η ομιλία τους είναι μη ρέουσα (Blood, G. W., Blood, I. M. & Maloney, K., 2007). Οι συναφείς με τη διαταραχή της ροής αρνητικές πεποιθήσεις ενδεχομένως αφορούν συγκεκριμένες επικοινωνιακές περιστάσεις, συνομιλίες με συγκεκριμένα πρόσωπα ή ακόμη και ικανότητες του ίδιου του ατόμου. Αυτές οι γνωστικές και συναισθηματικές αντιδράσεις απέναντι στην διαταραχή της ροής κατηγοριοποιούνται από ορισμένους ειδικούς, συν τοις άλλοις, στα δευτερεύοντα χαρακτηριστικά της διαταραχής και επηρεάζουν δυσμενώς την επικοινωνιακή διαδικασία και την ποιότητα ζωής του ατόμου. Θα μπορούσε επομένως να ειπωθεί ότι τα συναισθήματα αυτά και οι συνεπακόλουθες δυσκολίες στην επικοινωνία ανακύπτουν περισσότερο ως αποτέλεσμα παρά αποτελούν την αιτία των διαταραχών ροής.

Σημαντική παράληψη θα αποτελούσε βεβαίως να μην αναφέρουμε ότι οι αρνητικές πεποιθήσεις που φέρει το άτομο με διαταραχές ροής ενισχύονται ως ένα βαθμό από τις δυσκολίες που αντικειμενικά αυτό αντιμετωπίζει στην επικοινωνία αλλά και σε ποικίλες άλλες πτυχές της ζωής του εξαιτίας της διαταραχής (Craig, A. et al., 2009) (Acton, C. & Hird, M. J., 2004). Οι αντικειμενικές αυτές δυσκολίες έχουν τόσο τη ρίζα τους στο άτομο αυτό καθεαυτό, όσο και στην κοινωνία η οποία δεν αντιμετωπίζει τα άτομα με διαταραχές ροής πάντοτε με τον δέοντα τρόπο. Είναι γεγονός ότι αρκετά άτομα με διαταραχές ροής γίνονται αποδέκτες ρατσιστικών συμπεριφορών σε ορισμένα επικοινωνιακά πλαίσια, με τρόπο άμεσο ή με έμμεσο. Για παράδειγμα, κατά την παιδική τους ηλικία τα άτομα με διαταραχές ροής κινδυνεύουν εντός σχολικού πλαισίου αφενός να γίνουν αντικείμενα πειράγματος από τα άλλα παιδιά και αφετέρου να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στα μαθήματα εξαιτίας της έμφασης που δίδεται από το εκπαιδευτικό σύστημα στον προφορικό λόγο.

v. Αίτια διαταραχών ροής

Η βάση της εκδήλωσης διαταραχών ροής παραμένει σχετικά άγνωστη παρά το τεράστιο εύρος των ερευνών που έχουν πραγματοποιηθεί πάνω στα αίτια αυτών. Η κυρίαρχη άποψη εντός επιστημονικής κοινότητας φαίνεται να υποστηρίζει την ύπαρξη ισχυρής γενετικής βάσης στις διαταραχές ροής η οποία εντείνεται ή εκφράζεται έπειτα από την επίδραση περιβαλλοντικών παραγόντων (Guitar, 2006). Πράγματι, οι περισσότεροι ειδικοί οι οποίοι καταπιάνονται με τις διαταραχές ροής φαίνεται πως αποδέχονται την πολυπαραγοντική τους αιτιολογία. Είναι σχεδόν καθολικά αποδεκτό ότι οι εν λόγω διαταραχές αναφύονται ως συνισταμένη μίας σειράς δομικών, αναπτυξιακών, περιβαλλοντικών και ψυχολογικών παραγόντων. Κατά την απόπειρα προσέγγισης της αιτιοπαθογένειας των διαταραχών ροής έχουν διατυπωθεί αρκετές θεωρίες χωρίς ωστόσο καμία εξ' αυτών να παρέχει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ερμηνείας. Εντούτοις, παρέχονται στην βιβλιογραφία ορισμένα στοιχεία τα οποία φαίνεται να σχετίζονται με την εμφάνιση και την ανάπτυξη των διαταραχών ροής.

Αρχικά, σύμφωνα με έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί σε οικογένειες και σε διδύμους, έχει διαπιστωθεί η ύπαρξη γενετικής προδιάθεσης στην ανάπτυξη των διαταραχών ροής. Οι εν λόγω έρευνες υποστηρίζουν πως ένα παιδί έχει μεγαλύτερες πιθανότητες να παρουσιάσει διαταραχές ροής αν στο οικογενειακό του περιβάλλον υπάρχουν άτομα τα οποία επίσης εμφανίζουν παρόμοιες διαταραχές. Μολονότι τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας υποστηρίζουν κάποιο βαθμό συσχέτισης των διαταραχών ροής με γενετικούς παράγοντες, δεν

έχουμε ακόμα διευκρινίσει τον ακριβή τρόπο με τον οποίο αυτοί επιδρούν στην ανάπτυξή τους ούτε έχουμε εντοπίσει κάποιο συγκεκριμένο υπαίτιο γονίδιο (Wittke-Thompson, J.K. et al., 2007).

Επιπροσθέτως, έχει αναφανεί η ύπαρξη κάποιας σχέσης μεταξύ ανάπτυξης του λόγου και της ομιλίας και των διαταραχών ροής. Μελέτες έχουν δείξει ότι παιδιά με διαταραχές ροής της ομιλίας έχουν περισσότερες πιθανότητες να παρουσιάζουν ταυτοχρόνως και δυσκολίες στην ανάπτυξη λόγου και ομιλίας και αντίστροφα σε σχέση με τα παιδιά τυπικής γλωσσικής ανάπτυξης.

Εν παραλλήλω, ένα στρεσογόνο και απαιτητικό ή ένα υπερπροστατευτικό περιβάλλον μπορεί να σταθεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη ρέουσας ομιλίας ιδιαιτέρως όταν η γλωσσική επιτέλεση του παιδιού δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του. Έχει αναδειχθεί ότι σε περιπτώσεις που υφίσταται ανισορροπία μεταξύ κοινωνικών απαιτήσεων και προσωπικών δυνατοτήτων, το έδαφος καθίσταται ιδιαιτέρως γόνιμο για την γέννηση διαταραχών ροής. Το περιβάλλον και οι αλληλεπιδράσεις μέσα σε αυτό αποτελούν παράγοντα μεγάλης σπουδαιότητας στην γλωσσική ανάπτυξη του παιδιού καθώς καθορίζουν σε σημαντικό βαθμό την ψυχολογία και την προσωπικότητα του αναπτυσσόμενου ατόμου αλλά και τις αντιλήψεις του πάνω στο τι συνεπάγεται και τι επιφέρει στη ζωή κάποιου μια γλωσσική διαταραχή. Αυτή είναι η αιτία που θέλει τα άτομα με διαταραχές ροής συχνά να αναδεικνύουν παρόμοια ψυχολογικά προφίλ.

Τέλος, υπάρχει μία σειρά φυσιοπαθολογικών στοιχείων που αυξάνουν τις πιθανότητες για την εκδήλωση διαταραχών ροής όπως προβλήματα στην ομαλή λειτουργία των μυών, των νεύρων και των εγκεφαλικών περιοχών που ελέγχουν την ομιλία, την αναπνοή ή τη φώνηση (Nudelman, H. B., et al, 1989). Σε αυτές τις περιπτώσεις οι διαταραχές ροής εκφύονται από καθαρά νευρογενή γενεσιουργό αιτία.

vi. Αξιολόγηση και διάγνωση των διαταραχών ροής

Υπεύθυνοι για την αξιολόγηση και τη διάγνωση των διαταραχών ροής είναι οι λογοθεραπευτές και, ιδανικά, λογοθεραπευτές εξειδικευμένοι αμιγώς πάνω σε αυτές. Για να αποφανθεί ο λογοθεραπευτής υπεύθυνα ότι τα φαινόμενα δισταγμού που αναφύονται στην ομιλία ενός ατόμου αποτελούν όντως εκδηλώσεις της διαταραχής ροής, οφείλει να συνυπολογίσει μία σειρά παραγόντων προκειμένου να επιτύχει μία ολόπλευρη θέαση του προβλήματος. Η αξιολόγηση ξεκινάει τις περισσότερες φορές από τη λήψη ενός εκτενούς ιστορικού και ολοκληρώνεται με τη συλλογή και την ανάλυση δειγμάτων ομιλίας από διαφορετικά περιβάλλοντα. Είναι αδύνατον να προχωρήσουμε σε μία ασφαλή διάγνωση αν προηγουμένως δεν έχουμε αποσαφηνίσει τις περιπτώσεις στις οποίες εμφανίζονται ή επιδεινώνονται οι διαταραχές ροής, αν δεν έχουμε καθορίσει τις ικανότητες λόγου και ομιλίας του εξεταζόμενου και αν δεν έχουμε λάβει υπόψη μας την ακοολογική, την παιδιατρική, την κινητική και την νευρολογική εξέταση.

Η διάγνωση ή η ανίχνευση παιδιών υψηλού κινδύνου για την ανάπτυξη μίας διαταραχής της ροής δεν είναι εύκολη υπόθεση καθώς ο λογοθεραπευτής θα πρέπει να διακρίνει μεταξύ φυσιολογικών και μη φυσιολογικών διαταραχών ροής. Στα παιδιά οι διαδικασίες αξιολόγησης περιλαμβάνουν λήψη πλήρους ιστορικού από τους γονείς, συλλογή και ανάλυση δείγματος ομιλίας τουλάχιστον τριακοσίων λέξεων και καταγραφή δευτερευόντων χαρακτηριστικών, σε ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις. Κατά τη λήψη του ιστορικού στόχος είναι η απόκτηση πληροφοριών συναφών με το γενικότερο αναπτυξιακό ιστορικό, το

ιστορικό ανάπτυξης λόγου και ομιλίας, το ιστορικό ανάπτυξης της διαταραχής ροής καθώς και η διερεύνηση των αντιλήψεων και των συναισθημάτων που εκπορεύονται από αυτή. Ζητείται από τους γονείς να περιγράψουν τη συχνότητα εμφάνισης των διαταραχών ροής καθώς και τη διαφοροποίηση της διαταραχής ανάλογα με το χώρο, τα άτομα και τις επικοινωνιακές περιστάσεις. Επιπλέον, κεφαλαιώδης καθίσταται η γνώση της ύπαρξης κι άλλων ατόμων με διαταραχή ροής εντός οικογενείας καθώς και της πιθανής συσχέτισης της έναρξης της διαταραχής με κάποιο ιδιαίτερο γεγονός ή τουλάχιστον της απόδοσης αυτής κάπου. Καθ' όλη τη διάρκεια της λήψης του ιστορικού ο λογοθεραπευτής διερευνά ταυτοχρόνως τα συναισθήματα και τον βαθμό ανησυχίας που βιώνουν οι γονείς σχετικά με το πρόβλημα του παιδιού τους επιχειρώντας την διαύγηση της πλησιέστερης ως προς την αληθή εικόνας για την επίδραση της διαταραχής στη ζωή του παιδιού. Αν οι γονείς έχουν μεταδώσει την ανησυχία τους στο παιδί με οποιοδήποτε τρόπο τότε αναπόφευκτα επιλέγεται η άμεση έναρξη της θεραπευτικής αγωγής. Τέλος, είναι καλό να πραγματοποιείται μία εκτενής λογοθεραπευτική αξιολόγηση στο παιδί.

Στους ενήλικες και σε μεγαλύτερα παιδιά, οι διαγνωστικές διαδικασίες ομοίως περιλαμβάνουν τη λήψη ενός εκτενούς ιστορικού από το ίδιο το άτομο που εμφανίζει διαταραχές ροής, τη συλλογή και ανάλυση δειγμάτων ομιλίας από ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις. Επιπρόσθετα, ζητείται από τον εξεταζόμενο να αναφέρει τις πεποιθήσεις και τα συναισθήματά του σχετικά με τη διαταραχή ροής που παρουσιάζει, είτε προφορικά, είτε συμπληρώνοντας ειδικά διαμορφωμένα ερωτηματολόγια.

Τόσο στους ενήλικες, όσο και στα παιδιά, κατά την ανάλυση των δειγμάτων ομιλίας αναζητείται η συχνότητα εκδήλωσης των φαινομένων δισταγμού, η συχνότητα εμφάνισης των μεμονωμένων ειδών δισταγμού, η διάρκεια των φαινομένων δισταγμού, ο ρυθμός της ομιλίας του εξεταζόμενου, η παρουσία δευτερευόντων χαρακτηριστικών και η ανάδειξη επιπρόσθετων διαταραχών λόγου ή ομιλίας.

vii. Θεραπευτική αντιμετώπιση των διαταραχών ροής

Η συνήθης μεταξύ των παιδιών δυνατότητα για υπέρβαση των διαταραχών ροής χωρίς λογοθεραπευτική παρέμβαση θέτει ορισμένες φορές υπό αμφισβήτηση την αναγκαιότητα παραπομπής για θεραπευτική αντιμετώπιση. Το κλειδί για την επίλυση αυτού του «αινίγματος» εντοπίζεται στη συχνότητα και στην ένταση των φαινομένων δισταγμού καθώς επίσης και στην σημείωση υπερβολικού άγχους από την πλευρά του παιδιού. Ο ασφαλέστερος δρόμος, τον οποίο φαίνεται να επιλέγουν οι περισσότεροι λογοθεραπευτές, προτείνει αρχικά την επικέντρωση στην συμβουλευτική των γονέων με στόχο την ορθή ενημέρωση, τον καθησυχασμό και την υιοθέτηση των αποτελεσματικότερων τρόπων για την αντιμετώπιση των διαταραχών ροής από αυτούς. Συχνά αποκαλούμενος και ως έμμεση θεραπεία, αυτός ο τύπος θεραπευτικής παρέμβασης εστιάζει ουσιαστικά στην τροποποίηση παραγόντων στο περιβάλλον και συμπεριφορών επιβλαβών για την ανάπτυξη ρέουσας ομιλίας από το παιδί (Millard, Sharon K., et al., 2008). Ο λογοθεραπευτής τακτικά θα χρειαστεί να εστιάσει την προσπάθειά του πάνω στην τροποποίηση υπέρμετρων απαιτήσεων και εσφαλμένων αντιλήψεων περί γλωσσικής ανάπτυξης ενώ άλλοτε θα χρειαστεί να τροποποιήσει χαρακτηριστικά της ομιλίας των ίδιων των γονέων όπως για παράδειγμα την ταχύτητα της ομιλίας τους. Η στάση των οικείων προσώπων απέναντι στο παιδί και τη διαταραχή της ροής που αυτό αντιμετωπίζει είναι ουσιώδης για τη θετική ή την αρνητική εξέλιξη της κατάστασης. Η πιεστική στάση των οικείων προσώπων προκειμένου να αποφευχθούν οι διαταραχές ροής, η απόρριψη, η δυσαρέσκεια ή τα συναισθήματα οίκτου, συντελούν στην ανάπτυξη συναισθημάτων κατωτερότητας και επιδεινώνουν δραστικά την

κατάσταση. Είναι σημαντικό οι γονείς να πεισθούν ότι η βελτίωση θα επέλθει με την πάροδο του χρόνου μέσα από την απόκτηση θετικών εμπειριών επικοινωνίας. Σε περίπτωση που η διαταραχή έχει εμμένοντα χαρακτήρα ή εγείρει σοβαρό άγχος στο παιδί, δεν παραμένει παρά ο δρόμος της άμεσης λογοθεραπευτικής παρέμβασης με στόχο της εγκαθίδρυση ρέουσας ομιλίας. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να τονίσουμε ότι η έγκαιρη θεραπευτική παρέμβαση στα παιδιά με διαταραχές ροής και στις οικογένειές τους είναι θεμελιώδης για την καθολική υπέρβαση του προβλήματος (Craig, A., 2000).

Όταν οι διαταραχές ροής παγιωθούν ως χρόνιο χαρακτηριστικό της ομιλίας ενός εκάστου, η παρέμβαση στρέφεται στην ανάπτυξη κατάλληλων στρατηγικών ικανών να μετριάσουν τη σοβαρότητα της παρουσίας των φαινομένων δισταγμού και των δευτερευόντων χαρακτηριστικών (Blomgren, M., 2010). Επιπρόσθετα, κάποιοι λογοθεραπευτές επιχειρούν την εκμάθηση νέων τρόπων ομιλίας στον θεραπευόμενο προτείνοντας την αντικατάσταση ορισμένων φαινομένων δισταγμού με άλλα, λιγότερο ζημιογόνα για την επικοινωνιακή διαδικασία (Bodenhamer, B., G., 2004). Κάτι τέτοιο φυσικά απαιτεί την ενεργό συμμετοχή και την καταβολή προσπάθειας από την πλευρά των ατόμων που εμφανίζουν διαταραχές ροής. Παράλληλα, οι θεραπευόμενοι καλούνται να δουλέψουν πάνω στο συναισθηματικό κομμάτι που αφορά στις διαταραχές ροής. Αν λάβουμε υπόψη ότι τα περισσότερα άτομα με διαταραχές ροής εμφανίζουν υψηλότερα επίπεδα συναισθηματικής έντασης και κοινωνικού άγχους (Kraaiimaat, Vanryckeghem, & Van Dam-Baggen, 2002) τα οποία ακολούθως εντείνουν την συχνότητα και την σοβαρότητα των διαταραχών ροής (Menzies, Onslow, Packman & O' Brian, 2009), είναι ευνόητο το κεφαλαιώδες της πρόσθετης ψυχολογικής παρέμβασης. Σε αυτή την κατεύθυνση, πολλοί λογοθεραπευτές θα παραπέμψουν σε ψυχολόγο.

Είναι σημαντικό να τονίσουμε το γεγονός ότι η αποκλειστική επικέντρωση της θεραπευτικής παρέμβασης στη μείωση των συμπτωμάτων, αγνοώντας τα γενεσιουργά αίτια των διαταραχών της ροής, επιφέρει συνήθως ανεπαρκή και προσωρινά αποτελέσματα. Η δυσχέρεια στη ροή του λόγου δεν αποτελεί παρά μόνο την πιο εύληπτη εκδήλωση ενός πολυδιάστατου προβλήματος με πλήθος περαιτέρω συναισθηματικές, γνωστικές και συμπεριφοριστικές πτυχές. Λαμβάνοντας αυτά υπόψη, η λογοθεραπευτική παρέμβαση δύναται να βελτιώσει τη ροή της ομιλίας. Το σπουδαιότερο επίτευγμα της θεραπείας συνίσταται στην ανάκτηση της αίσθησης ελέγχου πάνω στην ροή της ομιλίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο βαθμός ανάκαμψης μπορεί να προσεγγίσει το 80% και ότι οι γυναίκες έχουν στατιστικά καλύτερα θεραπευτικά αποτελέσματα.

2. ΓΝΩΣΤΙΚΗ-ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

i. Γνωστική-Συμπεριφοριστική Θεραπεία

Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία αποτελεί μορφή ψυχοθεραπείας η οποία αναπτύχθηκε από τον Aaron Beck τη δεκαετία του 1960 προσβλέποντας στην κατανόηση και στην αντιμετώπιση της κατάθλιψης. Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, ο τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται και ερμηνεύουν τις καταστάσεις επηρεάζει άμεσα το συναίσθημα και τη συμπεριφορά τους και αντίστροφα. Κατά συνέπεια, η ανάδυση εσφαλμένων συμπεριφορών και αρνητικών συναισθημάτων στην καθημερινή ζωή του ασθενούς έπονται των κακώς υιοθετημένων από τον ίδιο γνωστικών σχημάτων. Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία εστιάζει στην αντικατάσταση των κακώς υιοθετημένων γνωστικών σχημάτων των θεραπευομένων με άλλα πιο υγιή προκειμένου να τροποποιηθεί η συμπεριφορά και η συναισθηματική τους κατάσταση (Padesky, S. & Greenberger, D., 1995).

Ο Beck πρότεινε ότι ως άνθρωποι συμμετέχουμε διαρκώς σε μία διαδικασία φιλτραρίσματος και ερμηνείας των εισερχόμενων πληροφοριών προκειμένου να αντιληφθούμε τι διαδραματίζεται στο περιβάλλον αλλά και εντός μας, αξιοποιώντας τις εμπειρίες μας. Αυτή η διαδικασία είναι ιδιαιτέρως χρήσιμη καθώς καθιστά τον κόσμο περισσότερο προβλέψιμο. Όταν λαμβάνουμε ένα ερέθισμα από το περιβάλλον φαίνεται πως το αξιολογούμε αυτομάτως μέσα από μία σειρά σκέψεων κι έπειτα αντιδρούμε αναλόγως βιώνοντας κάποια συναισθήματα, σωματικά συμπτώματα ή εκδηλώνοντας ορισμένες συμπεριφορές. Οι γνωστικοί «χάρτες», τους οποίους χρησιμοποιούν οι άνθρωποι για να προβλέψουν, να προσαρμοστούν και να ελέγξουν τον κόσμο γύρω τους, βασίζονται σε γνωσιακές κατασκευές με τις οποίες ερμηνεύουν την πραγματικότητα. Εντούτοις, ορισμένοι άνθρωποι τείνουν να αναπτύσσουν συστηματικές, μη λειτουργικές ή και καταστροφικές προκαταλήψεις που αφορούν στον τρόπο που ερμηνεύουν τις εισερχόμενες πληροφορίες καθώς και γνωστικά σχήματα αρνητικού ή μη λειτουργικού τρόπου σκέψης, γεγονός που τους καθιστά ευάλωτους σε συναισθηματικές διαταραχές.

Για τη γνωστική-συμπεριφοριστική θεωρία, οι σκέψεις αποτελούν ουσιαστικά το κλειδί της παρέμβασης. Επομένως, στόχος του θεραπευτή αποτελεί η επέμβαση στο επίπεδο της δυσλειτουργικής σκέψης, προκειμένου να αμφισβητήσει την βασιμότητά της και να την τροποποιήσει. Στο πρωταρχικό στάδιο της θεραπείας, επιχειρείται ο σαφής προσδιορισμός του τρέχοντα τρόπου σκέψης, ο οποίος πιστεύεται ότι συντελεί στη συντήρηση των προβληματικών συναισθημάτων και συμπεριφορών. Μέσω της θεραπείας οι θεραπευόμενοι εκπαιδεύονται στον εντοπισμό των δυσλειτουργικών τους σκέψεων, στον έλεγχο της ανταπόκρισης αυτών στην πραγματικότητα και στην τροποποίηση τους προς μια περισσότερο ρεαλιστική κατεύθυνση (Butler, G., 1999), (Butler, G. & Hope, T., 1995). Ο Beck (1976) ανέδειξε ορθώς ότι τα συμπτώματα της κατάθλιψης μειώνονται αισθητά εφόσον οι καταθλιπτικοί ασθενείς εκπαιδευτούν ικανοποιητικά στον εντοπισμό των διαστρεβλωμένων αυτόματων σκέψεών τους και στην αντικατάσταση αυτών με νέες, πιο ρεαλιστικές σκέψεις. Όταν οι ασθενείς αυτοί αποκτήσουν εμπειρία στην αντικατάσταση των διαστρεβλωμένων σκέψεων μειώνεται και η πιθανότητα να εμφανίσουν καταθλιπτικά επεισόδια στο μέλλον.

Επιπρόσθετα, λανθασμένα γνωστικά σχήματα, οδηγούν αποδεδειγμένα σε λανθασμένες εκτιμήσεις των καταστάσεων. Σύμφωνα με τη γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία, το άγχος εκλύεται καθώς το άτομο αντιλαμβάνεται τον κόσμο ως επικίνδυνο, προσβλέποντας ότι επίκειται μια, κατά κάποιον τρόπο, απειλητική κατάσταση ενώ παράλληλα θεωρεί τον εαυτό του ευάλωτο, αδύναμο, ανίκανο να αντιμετωπίσει τους κινδύνους. Κατά τη διαδικασία αυτή,

τείνει να εστιάζει περισσότερο στα χαρακτηριστικά των ερεθισμάτων που εμπεριέχουν την αίσθηση της απειλής ενεργοποιώντας την επιλεκτική του προσοχή, διογκώνοντας και μεγεθύνοντας την απειλή και υποτιμώντας αφετέρου την ικανότητα του να αντιμετωπίσει αυτές τις καταστάσεις (καταστροφοποίηση). Τα επίπεδα άγχους αυξάνονται όσο το άτομο θεωρεί αναπόφευκτο ότι θα προκύψει ένα ανεπιθύμητο γεγονός ενώ αντίθετα, τα επίπεδα άγχους μειώνονται όσο το άτομο θεωρεί ότι διατηρεί ακόμα τη δυνατότητα να αποτρέψει το γεγονός (Beck, A. T. & Emery, G., 1985).

Μεταξύ άλλων, η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία επίσης προτείνει ότι οι απόψεις, τα συναισθήματα, οι φυσιολογικές και συμπεριφοριστικές αποκρίσεις ενός εκάστου αλληλοσυνδέονται. Σε δύσκολες καταστάσεις οι άνθρωποι τείνουν να ανταποκρίνονται με τρόπους που ακούσια δημιουργούν νέα προβλήματα ή επιτείνουν τα ήδη υπάρχοντα, δημιουργώντας έναν φαύλο κύκλο. Η αποφυγή μίας αγχωτικής κατάστασης, για παράδειγμα, μπορεί φαινομενικά να βγάζει το άτομο από τη δύσκολη θέση, όμως ταυτόχρονα του στερεί τη δυνατότητα να διαπιστώσει στην πράξη αν υπήρξε ποτέ ουσιαστικός λόγος να αγχώνεται ή αν τα πράγματα δεν είναι τόσο άσχημα όσο τα είχε φανταστεί. Επιπλέον, η άρνηση ωθεί το άτομο στην απώλεια της ευκαιρίας να αποκτήσει αυτοπεποίθηση ενώ αντίθετα ενδυναμώνει συναισθήματα ηττοπάθειας και φόβου.

Σύμφωνα με το Εθνικό Ινστιτούτο για την Υγεία και την Κλινική Υπεροχή της Μεγάλης Βρετανίας, η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία αποτελεί την πιο διαδεδομένη, σε κλινικό επίπεδο, θεραπεία για πλειάδα ψυχικών και ψυχοσωματικών νοσημάτων συμπεριλαμβανομένης της διαταραχής πανικού με ή χωρίς αγοραφοβία, της δυσθυμίας, της κατάθλιψης, της γενικευμένης αγχώδους διαταραχής, του μετατραυματικού στρες, της ιδεοψυχαναγκαστικής διαταραχής και της ψυχογενούς βουλιμίας. Επιπροσθέτως, προτείνεται ως συμπληρωματική θεραπεία για ένα πλήθος διαταραχών προσωπικότητας, όπως η σχιζοφρένεια ή η οριακή διαταραχή της προσωπικότητας, ενώ στις μέρες μας διεξάγονται αρκετές έρευνες για την αποτελεσματικότητα της γνωστικής συμπεριφοριστικής θεραπείας και σε διαταραχές πέραν αυτών.

Τα διαθέσιμα στη βιβλιογραφία ερευνητικά δεδομένα φαίνεται να πιστοποιούν την αποτελεσματικότητα της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας κυρίως στην κατάθλιψη και στην πλειονότητα των αγχωδών διαταραχών. Αφετέρου, όσον αφορά στη θεραπεία των ψυχοσωματικών διαταραχών, η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία υπερέχει έναντι των άλλων τύπων ψυχοθεραπείας, μολονότι η αποτελεσματικότητά της υπολείπεται σε σύγκριση με την αντίστοιχη αποτελεσματικότητά της στις αγχώδεις διαταραχές. Επιπροσθέτως, σε ό,τι αφορά στις διαταραχές προσωπικότητας, η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία φαίνεται να παρέχει εξίσου ενθαρρυντικά αποτελέσματα.

Ταυτόχροτως, ένας εξαιρετικά μεγάλος αριθμός μελετών έχει αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της γνωστικής συμπεριφοριστικής θεραπείας, η οποία έχει κατ'επανάληψη βρεθεί να είναι εξίσου ή και περισσότερο αποτελεσματική από τη φαρμακοθεραπεία. Η γνωστική συμπεριφοριστική θεραπεία υπερτερεί στην πρόληψη των υποτροπών, καθώς εκπαιδεύει τους ασθενείς σε τεχνικές αυτοβοήθειας τις οποίες δύνανται να χρησιμοποιήσουν ανά πάσα στιγμή στη ζωή τους.

Εντούτοις, η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία δεν θεωρείται κατάλληλη για όλους τους τύπους ασθενών, ούτε και αποτελεί πανάκεια για όλους τους τύπους διαταραχών. Θεραπευόμενοι χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα συμπεριφοράς που επιδιώκουν απλώς ένα βαθύτερο επίπεδο αυτογνωσίας και διαφωτισμού του παρελθόντος τους, θα εξυπηρετούσαν

ίσως καλύτερα τα κίνητρά τους με ψυχοδυναμική θεραπεία. Εν παραλλήλω, οι θεραπευόμενοι πρέπει να διαθέτουν εξίσου ικανότητα και ισχυρή βούληση ώστε να διαδραματίσουν τον απαιτούμενο ενεργό ρόλο στη θεραπευτική διαδικασία. Συμπεραίνουμε επομένως ότι η αποτελεσματικότητα της γνωστικής-συμπεριφοριστικής ψυχοθεραπείας σε περιπτώσεις ασθενών με ψύχωση ή εγκεφαλική βλάβη εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το επίπεδο λειτουργικότητάς τους.

ii. Η σημασία του συνεργατικού εμπειρισμού

Βασιζόμενη στη «μαιευτική» μέθοδο του Σωκράτη και στο συνεργατικό εμπειρισμό, η γνωστική συμπεριφοριστική θεραπεία δοκιμάζει την απόσπαση και αναδόμηση των ρητών και άρρητων πεποιθήσεων των θεραπευομένων. Ο συνεργατικός εμπειρισμός αποτελεί σημαντικό χαρακτηριστικό της θεραπευτικής σχέσης. Θεραπευτής και θεραπευόμενος συνεργάζονται ισότιμα προκειμένου να φτάσουν στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Η συνεργασία κρίνεται αναγκαία καθότι ο μιν θεραπευτής προσφέρει στην κοινή προσπάθεια τις τεχνικές, ο δε θεραπευόμενος τις εμπειρίες του. Ο θεραπευτής επιδιώκει όχι απλώς να εφαρμόσει αλλά να μεταδώσει τις γνώσεις του στο θεραπευόμενο ώστε να τις χρησιμοποιήσει και ο ίδιος και να γίνει θεραπευτής του εαυτού του. Τον εκπαιδευτικό χαρακτήρα της γνωστικής συμπεριφοριστικής ψυχοθεραπείας επιβεβαιώνει και η δουλειά που αναλαμβάνει ο θεραπευόμενος για το σπίτι, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της θεραπείας. Το στοιχείο αυτό επηρεάζει σημαντικά τη θεραπευτική σχέση και προάγει την ισοτιμία και τη συνεργασία μεταξύ των δύο μερών. Ο θεραπευτής καθιστά σταδιακά τον θεραπευόμενο κοινών των επιστημονικών του γνώσεων. Ωστόσο, ας μην ξεχνάμε ότι οι συνεδρίες διαδραματίζονται πάντα εντός ενός ισχυρού και οριοθετημένου θεραπευτικού πλαισίου το οποίο και οι δύο πλευρές οφείλουν να σέβονται.

iii. Αρχές γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας

Αρχή Νο1: Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία βασίζεται στον διαρκώς εξελισσόμενο τρόπο κατανόησης του θεραπευόμενου και των προβλημάτων που αυτός αντιμετωπίζει με γνωστικούς όρους.

Αρχή Νο2: Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία απαιτεί μια σταθερή θεραπευτική συμμαχία. Ο θεραπευτής απαιτείται να παρέχει θαλπωρή, συναισθηματική κατανόηση, φροντίδα, ενδιαφέρον και επιστημονική επάρκεια ώστε να εξασφαλίσει την εμπιστοσύνη και τη συνεργασία του θεραπευόμενου. Κάτι τέτοιο επιτυγχάνεται με δηλώσεις συμπάθειας, προσεκτική ακρόαση, προσεκτική και λεπτομερή σύνοψη των σκέψεων και των συναισθημάτων του θεραπευόμενου και φυσικά, με την υιοθέτηση μίας ρεαλιστικά αισιόδοξης και υποστηρικτικής στάσης. Θεραπευόμενοι με διαταραχές προσωπικότητας κυρίως, απαιτούν από τον θεραπευτή πολύ περισσότερο χρόνο, αφοσίωση και επικέντρωση στη θεραπευτική σχέση, ώστε να επιτευχθεί μία γόνιμη και σταθερή θεραπευτική συμμαχία.

Αρχή Νο3: Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία δίνει έμφαση στη συνεργασία και στην ενεργό συμμετοχή. Θεραπευτής και θεραπευόμενος αποφασίζουν από κοινού για ορισμένα ζητήματα όπως, για παράδειγμα, με ποια θέματα θ' ασχοληθούν σε κάθε συνεδρία ή πόσο συχνά θα συναντώνται. Σε αρχικό στάδιο, η κατεύθυνση της θεραπείας ενδεχομένως να χρειαστεί να προτείνεται αποκλειστικά από τον θεραπευτή, καθώς άτομα με διαταραχές, ακόμα κι αν έχουν ιδέες κι επιθυμίες, συχνά αδυνατούν να πάρουν πρωτοβουλίες ή απλώς να

τις εκφράσουν. Με την πάροδο του χρόνου, είναι κεφαλαιώδεις να ενθαρρύνεται η ενεργητική συμπεριφορά του θεραπευόμενου στο πλαίσιο της θεραπευτικής συνεδρίας και, κάθε φορά που εμφανίζεται, να επιβραβεύεται έως ότου εδραιωθεί. Ακόμα και αν ο θεραπευτής έχει κάποιες ενστάσεις (π.χ. θεωρεί ότι δεν είναι η κατάλληλη στιγμή να συζητηθεί ένα θέμα), θα ήταν προτιμότερο να ακολουθήσει τη βούληση του θεραπευόμενου προκειμένου να αποδείξει ότι τη σέβεται και την υπολογίζει πραγματικά, τονώνοντας την αυτοπεποίθηση του θεραπευόμενου σε ό,τι αφορά στη διεκδίκηση.

Αρχή Νο4: Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία είναι προσανατολισμένη σε στόχους και επικεντρωμένη σε προβλήματα. Γίνεται απαρίθμηση των προβλημάτων και τίθενται συγκεκριμένοι στόχοι για την επίλυσή τους μέσω ανάλογης «εκπαίδευσης» από τον θεραπευτή.

Αρχή Νο5: Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία πρωτίστως δίνει έμφαση στο παρόν. Αυτό συνεπάγεται ιδιαίτερη εστίαση στα παρόντα προβλήματα και σε σαφώς καθορισμένες, επώδυνες καταστάσεις. Η επίλυση ή μια πιο ρεαλιστική θέαση κάποιας δυσάρεστης κατάστασης οδηγεί κατά κανόνα σε μείωση των συμπτωμάτων της διαταραχής.

Αρχή Νο6: Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία είναι εκπαιδευτική· επιδιώκει να διδάξει στον ασθενή πώς να γίνει ο ίδιος θεραπευτής του εαυτού του και δίνει έμφαση στην πρόληψη των υποτροπών.

Αρχή Νο7: Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία είναι χρονικά περιορισμένη. Συνήθως έξι με δώδεκα μήνες επαρκούν για θεραπευόμενους χωρίς διαταραχές προσωπικότητας.

Αρχή Νο8: Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπευτική συνεδρία είναι δομημένη. Η προκαθορισμένη δομή μεγιστοποιεί τη χρήση του θεραπευτικού χρόνου.

Αρχή Νο9: Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία διδάσκει τους θεραπευόμενους να αναγνωρίζουν, να αξιολογούν και να απαντούν στις δυσλειτουργικές σκέψεις και πεποιθήσεις τους.

Αρχή Νο10: Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία χρησιμοποιεί μία ποικιλία τεχνικών για να αλλάξει τον τρόπο σκέψης, τη διάθεση και τη συμπεριφορά.

(Beck, J. S., 1993)

iv. Τεχνικές γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας

Κατωτέρω παρατίθενται ορισμένες από τις ευρέως διαδεδομένες τεχνικές που χρησιμοποιούνται από τη γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία.

- Ανάθεση εργασιών για το σπίτι: Οι θεραπευτές συχνά αναθέτουν στους θεραπευόμενους την πραγματοποίηση εργασιών στο σπίτι κατά το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ των συνεδριών. Σε αυτές τις εργασίες συνήθως οι θεραπευόμενοι ενθαρρύνονται να αναφέρουν τα αποτελέσματα των νεοαποκτηθέντων συμπεριφορών που έχουν προηγουμένως συζητηθεί εντός θεραπευτικού πλαισίου.
- Φαντασιωσική βίωση: Οι θεραπευόμενοι καλούνται να οραματιστούν μία δύσκολη κατάσταση και, καθοδηγούμενοι βήμα προς βήμα από τον θεραπευτή, να την αντιμετωπίσουν επιτυχώς. Ιδανικά, όταν μία παρόμοια κατάσταση ανακύψει στην

πραγματική ζωή του θεραπευόμενου, οι οδηγίες αυτές ανασύρονται και εφαρμόζονται αυτομάτως.

- Ημερολόγιο: Ζητείται από τους θεραπευόμενους να διατηρούν λεπτομερές ημερολόγιο στο οποίο περιγράφουν εκτενώς τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις συμπεριφοριστικές αντιδράσεις τους όταν παρουσιάζονται δύσκολες καταστάσεις. Το ημερολόγιο καθιστά τους θεραπευόμενους ενήμερους του τρόπου με τον οποίο οι αρνητικές τους σκέψεις επιφέρουν αρνητικές συνέπειες στη συμπεριφορά τους.
- Παραδειγματισμός: Το παιχνίδι ρόλων μεταξύ θεραπευτή και θεραπευόμενου κατά το οποίο ο θεραπευτής εκδηλώνει υγιείς αποκρίσεις στα ερεθίσματα του περιβάλλοντος, μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση και να παράσχει ουσιώδη βοήθεια στον θεραπευόμενο.
- Επιβράβευση: Η επιβράβευση αποδεδειγμένα ενθαρρύνει και ενισχύει την παρουσία επιθυμητών μορφών συμπεριφοράς.
- Συστηματική απευαισθητοποίηση: Τεχνική κατά την οποία οι θεραπευόμενοι οραματίζονται μία στρεσογόνο κατάσταση ενώ ταυτόχρονα ο θεραπευτής τους παρέχει τις κατάλληλες τεχνικές χαλάρωσης, βοηθώντας στη μείωση της φοβικής τους αντίδρασης και των επιπέδων του άγχους τους. Όταν πλέον ο θεραπευόμενος αποκτήσει ένα βαθμό ελέγχου στην φανταστική κατάσταση, ο θεραπευτής θα του προτείνει να εκτεθεί στην στρεσογόνο κατάσταση, πραγματικά. Έπειτα από αρκετές επαναληπτικές εκθέσεις, ο θεραπευόμενος σταδιακά απευαισθητοποιείται και εκπαιδεύεται στη διαχείριση αρνητικών καταστάσεων.
- Αμφισβήτηση αυτόματων σκέψεων: Οι θεραπευόμενοι καλούνται να ελέγξουν την εγκυρότητα των γνωστικών τους σχημάτων και των αυτόματων σκέψεων που παράγουν. Σε αυτή την κατεύθυνση, ο θεραπευτής ίσως ζητήσει από τον θεραπευόμενο να υποστηρίξει ή να αποδείξει την εγκυρότητα ενός γνωστικού σχήματος. Όταν ο θεραπευόμενος αδυνατεί να το υποστηρίξει λογικά, η στρεβλή φύση του σχήματος εκτίθεται.

v. Γνωστική-Συμπεριφοριστική Θεραπεία και Διαταραχές Ροής

Η έρευνα έχει επανειλημμένως αναδείξει ότι τμήματα του εγκεφάλου που σχετίζονται με τον έλεγχο της εκδήλωσης του άγχους συνδέονται στενά με τις περιοχές που ελέγχουν την ομιλία. Καθείς, από την προσωπική του εμπειρία τουλάχιστον, δύναται να επιβεβαιώσει την επιρροή των επιπέδων άγχους στη ροή της ομιλίας. Οι αγχωτικές σκέψεις που δομούνται γύρω από την εσφαλμένη πεποίθηση της καρτερικής αναμονής αυστηρής κρίσης από το ακροατήριο, η οποία επιφέρει την συνεπακόλουθη απόδραση της προσοχής του ομιλητή από το θέμα της συζήτησης, είναι δυνατόν να επηρεάσουν τη ροή της ομιλίας ακόμα και ατόμων που κανονικά δεν εμφανίζουν τέτοιες διαταραχές (Caruso, A. J. et al., 1994). Υποστηρίζεται πως αν καθίστατο εφικτή η απόσπαση της προσοχής του ομιλητή από αυτές τις ενοχλητικές σκέψεις, τότε αυτόματα το άγχος και οι διαταραχές ροής θα μειώνονταν. Οι σκέψεις και τα συναισθήματά μας είναι σίγουρα εξαιρετικά ουσιώδη τόσο ως προς τη διασφάλιση της συναισθηματικής μας σταθερότητας, όσο και ως προς τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο γύρω μας. Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία υποστηρίζει ότι η βούληση αλλαγής της συμπεριφοράς, καθίσταται δυνατή αποκλειστικά μέσα από την τροποποίηση του τρόπου σκέψης. Συνεπώς, σε ό,τι αφορά στις διαταραχές ροής, μεταβάλλοντας τον τρόπο σκέψης του θεραπευόμενου για τον τρόπο ομιλίας του, μεταβάλλουμε την ίδια την εμπειρία της ομιλίας του. Η συνειδητοποίηση αυτή και μόνο, από τα άτομα που εμφανίζουν διαταραχές ροής, ορισμένες φορές, αρκεί για την πραγματοποίηση της υπέρβασης.

Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία, όπως έχει ήδη ειπωθεί, αποτελεί μία ιδιαιτέρως αποτελεσματική συμπεριφοριστική προσέγγιση σε ό,τι αφορά στη διαχείριση σκέψεων και συναισθημάτων που οδηγούν στην εκδήλωση άγχους και κοινωνικής φοβίας. Έχει επανειλημμένως διαπιστωθεί ότι το άγχος και η κοινωνική φοβία επιδεινώνουν τις διαταραχές ροής ιδιαίτερα όταν αυτά προέρχονται καθαρά από τις πεποιθήσεις του ατόμου: τη βεβαιότητα, δηλαδή, ότι θα εμφανίσει δυσρυθμίες και το τι θα σημαίνει αυτό για το άτομο. Πράγματι, τα άτομα που εμφανίζουν διαταραχές ροής συχνά παρατηρούν ότι κάθε φορά που αγχώνονται για την ομιλία τους παράλληλα κατακλύζονται από αρνητικές σκέψεις και προβλέψεις για την έκβαση της κατάστασης. Αυτές συνήθως αφορούν στις διαταραχές ροής αυτές καθαυτές (για παράδειγμα, “Πάλι θα μπλοκάρω” ή “Δε θα καταφέρω ποτέ να μην κολλήσω στο [k]”), σε προβλέψεις για τον τρόπο που οι άλλοι θα αντιδράσουν (για παράδειγμα, “οι άλλοι θα με κοροϊδέουν”) και σε προβλέψεις για την άποψη που θα σχηματίσουν οι ακροατές για το άτομο (για παράδειγμα, “οι άλλοι θα με θεωρήσουνε ανίκανο για αυτή την επαγγελματική θέση”). Συχνά αυτά τα άτομα προσεγγίζουν τις επικοινωνιακές περιστάσεις με πιο συναισθηματικό και αγχώδη τρόπο σε σχέση με τον τρόπο που θα ενεργούσαν αν δεν φοβούνταν ότι θα εμφανίσουν διαταραχές ροής και αυτός ο φόβος στη συνέχεια κατά κανόνα τις επιτείνει. Εναλλακτικά, ίσως προσπαθήσουν να αμυνθούν αποφασίζοντας να σιωπήσουν ή να επιλέξουν μια ασφαλέστερη λέξη δίνοντας μια βραχυπρόθεσμη λύση. Η δύναμη των αρνητικών εσωτερικών σκέψεων και η χρήση άγονων αμυντικών στρατηγικών οδηγεί στη δημιουργία ενός γνωστικού σχήματος, το οποίο κάθε άλλο παρά μειώνει το άγχος της ομιλίας. Σε ένα βαθύτερο και πιο σύνθετο επίπεδο, τα άτομα αναπτύσσουν ένα θεμελιωμένο σύστημα αρνητικών προκαταλήψεων και αντιλήψεων, το οποίο επηρεάζει γενικότερα τον τρόπο θέασής τους του κόσμου. Η γνωστική συμπεριφοριστική θεραπεία θα μπορούσε να φανεί χρήσιμο θεραπευτικό εργαλείο για τις περισσότερες περιπτώσεις όπου συναντώνται τα παραπάνω φαινόμενα.

vi. Η Γνωστική-Συμπεριφοριστική Θεραπευτική Παρέμβαση στις Διαταραχές Ροής

Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία επιδιώκει την εκπαίδευση των ατόμων με διαταραχές ροής στην ανάπτυξη στρατηγικών ελέγχου των αρνητικών σκέψεων. Οι σκέψεις αυτές εκφύονται μπροστά στην πρόκληση της ομιλίας χωρίς να βασίζονται σε πραγματικά στοιχεία, λογική ή εμπειρία. Αν οι σκέψεις αυτές δεν σιωπήσουν με τη βοήθεια των προτεινόμενων από τη γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία στρατηγικών, τότε το άτομο εκπαιδεύεται στην δοκιμασία της εγκυρότητάς τους και στην αντικατάστασή τους με σκέψεις λιγότερο αγχωτικές.

Βήμα 1ο: Ο θεραπευόμενος μαθαίνει ότι διαφορετικοί τύποι σκέψεων δημιουργούν διαφορετικά ποσοστά άγχους. Οι διαφορετικοί αυτοί τύποι σκέψεων περιλαμβάνουν μη ρεαλιστικά πρότυπα ανταπόκρισης στις κοινωνικές περιστάσεις, μη ρεαλιστικές πεποιθήσεις σχετικά με τις συνέπειες της κακής ανταπόκρισης στις κοινωνικές περιστάσεις και μη ρεαλιστικές αρνητικές πεποιθήσεις σχετικά με τον εαυτό. Περαιτέρω, ο θεραπευόμενος καλείται να συνειδητοποιήσει ότι είναι οι ίδιες οι σκέψεις που τον οδηγούν στη βεβαιότητα ότι θα γίνει αποδέκτης αρνητικής αξιολόγησης και σε κοινωνική φοβία, η οποία με τη σειρά της καθιστά ακόμα πιο δύσκολη τη διαχείριση του αναδυόμενου άγχους. Ο θεραπευτής διαφωτίζει σε ένα πρωταρχικό επίπεδο τους θεραπευόμενους αποκαλύπτοντας μεθόδους εξερεύνησης και κατανόησης του τρόπου σύνδεσης μεταξύ σκέψεων, συναισθημάτων, φυσιολογικών και συμπεριφοριστικών αποκρίσεων. Επιπροσθέτως, οι θεραπευόμενοι καθίστανται κοινωνοί της γνώσης περί λειτουργίας του “φαύλου κύκλου” (όσο πιο πολύ αγχώνομαι, τόσο περισσότερο τραυλίζω και όσο περισσότερο τραυλίζω, τόσο περισσότερο

αγχώνομαι) και ικανοί να εντοπίσουν ποιες από τις στρατηγικές που χρησιμοποιούν είναι επιβοηθητικές και ποιες όχι.

Βήμα 2ο: Όταν ο θεραπευόμενος αντιληφθεί επαρκώς το ρόλο που παίζουν οι σκέψεις και τα συναισθήματα στην αύξηση των επιπέδων άγχους και συνεπακόλουθα των επιπέδων τραυλισμού τότε η παρέμβαση δύναται να προχωρήσει στην ταυτοποίηση των συγκεκριμένων σκέψεων οι οποίες γεννούν προβλήματα κατά την εκφορά της ομιλία. Όταν η προβληματική σκέψη ταυτοποιηθεί ως “αν τραυλίσω οι ακροατές θα με κοροϊδέψουν” ή “αν τραυλίσω κανείς δε θα με προσλάβει”, για παράδειγμα, οι θεραπευόμενοι παρακινούνται να δοκιμάσουν την εγκυρότητα αυτής της σκέψης διερωτώμενοι:

1. Υπάρχει κάποια ένδειξη ότι ο τρόπος που σκέφτομαι είναι ο απόλυτα σωστός ή μήπως υπάρχει και άλλος τρόπος που να ευσταθεί;
2. Υπάρχει άλλος τρόπος θέασης των πραγμάτων;
3. Τι στοιχεία έχω ότι αυτή η σκέψη είναι σωστή;
4. Τι στοιχεία έχω ότι αυτή η σκέψη είναι λάθος;
5. Τι θα πρότεινα σε έναν φίλο που βρισκόταν σε παρόμοια θέση για να τον βοηθήσω;
6. Τι θα μου έλεγε ένας υποστηρικτικός φίλος με μεγάλη κατανόηση για να με βοηθήσει να αντιμετωπίσω αυτή τη σκέψη;
7. Μήπως στενοχωριέμαι άσκοπα για κάτι που δεν μπορώ να ελέγξω;
8. Πώς με κάνει αυτή η σκέψη να αισθάνομαι; όμορφα ή άσχημα;
9. Θα ωφεληθώ αν εγκαταλείψω αυτή τη σκέψη;
10. Ποιο θα ήταν το χειρότερο αποτέλεσμα αν αυτή η σκέψη ήταν αληθινή;

Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία προτείνει τη χρήση αυτών των ερωτήσεων προκειμένου να βοηθήσει τους θεραπευόμενους να διερευνήσουν επιπλέον διαστάσεις που ίσως έπειτα τους οδηγήσουν σε αναθεωρημένα συμπεράσματα και μία νέα εσωτερική θέαση της τρέχουσας κατάστασης. Ο θεραπευτής σε καμία περίπτωση δεν επιβάλλει τη δική του άποψη στον θεραπευόμενο, ενώ αποφεύγει συστηματικά να έρθει σε σύγκρουση μαζί του. Θεμιτό είναι ο θεραπευόμενος να ανακαλύψει μόνος του έναν νέο τρόπο σκέψης, πιο υγιή, ο οποίος εντούτοις θα αντανακλά την δική του προσωπικότητα. Σε πλείστες περιπτώσεις προτείνεται στον θεραπευόμενο να φέρει μαζί του ένα σημειωματάριο, ώστε κάθε φορά που μια αρνητική σκέψη εμφανίζεται στο μυαλό του προκαλώντας του άγχος να την καταγράφει όπως επίσης και τις απαντήσεις που θα δώσει στις παραπάνω ερωτήσεις. Αν μετά το πέρας της διαδικασίας η αρχική σκέψη αντικατασταθεί με μία πιο θετική και λογική σκέψη τότε η δεύτερη σκέψη επιπροσθέτως καταγράφεται. Η μέθοδος του σημειωματαρίου θεωρείται σπουδαίος αρωγός στην αποκρυστάλλωση της διαδικασίας.

Βήμα 3ο: Οι θεραπευόμενοι ενθαρρύνονται να πειραματιστούν τολμώντας την αντιμετώπιση καταστάσεων οι οποίες τους προκαλούν φόβο και κανονικά θα απέφευγαν με στόχο να ελέγξουν την ακρίβεια και την εγκυρότητα των αρνητικών τους προβλέψεων. Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία δεν υποστηρίζει την υιοθέτηση ασφαλών συμπεριφορών, όπως η αποφυγή, ώστε να μειώσει τις πιθανότητες υλοποίησης των φόβων του θεραπευόμενου. Αντιθέτως, διατείνεται ότι η αποφυγή συμβάλλει στην ενδυνάμωση του άγχους και των συναισθημάτων για την κατάσταση η οποία γεννά άγχος ή φόβο στα άτομα. Όσο λιγότερο ερχόμαστε αντιμέτωποι με τους φόβους μας, τόσο λιγότερες ευκαιρίες δίνουμε στους εαυτούς μας να ανακαλύψουν ότι ίσως οι φόβοι μας είναι εσφαλμένοι, παράλογοι ή υπερβολικοί. Υπάρχει μία αυθόρμητη αντίδραση στο φοβικό ερέθισμα συχνά αναφερόμενη ως «παλεύω ή εγκαταλείπω» (fight or flight response). Κάθε φορά που ερχόμαστε αντιμέτωποι με το συναίσθημα του φόβου, ο εγκέφαλος θέτει το σώμα αυτομάτως, σχεδόν αντανακλαστικά, σε

κατάσταση αποφυγής. Εκεί ίσως θα πρέπει να αναζητηθούν και οι ρίζες της κοινωνικής φοβίας ατόμων που εμφανίζουν διαταραχές ροής. Ο φόβος της αρνητικής κρίσης από το περιβάλλον, οδηγεί σχεδόν αναπόφευκτα στην αποφυγή η οποία φαντάζει ως η ευκολότερη των λύσεων. Εντούτοις, η εποικοδομητικότερη των στρατηγικών προς υιοθέτηση είναι η ευθεία αντιμετώπιση του φόβου κατά τη συνομιλία καθώς αποκλειστικά τοιουτοτρόπως θα αποκαλυφθούν τα αντικειμενικά αποτελέσματα, πέραν αυτών που το άτομο με διαταραχές ροής εικάζει. Ο θεραπευόμενος καλείται να κάνει κτήμα του την θέση που συχνά αναφέρεται στον χώρο της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας ότι “οι σκέψεις και οι φόβοι δεν αποτελούν γεγονότα”. Το δυνατό σημείο αυτής της θεραπευτικής προσέγγισης αποτελεί ότι εστιάζει στο κτίσιμο αγωνιστικής δύναμης και δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων καθιστώντας τους θεραπευόμενους περισσότερο ευέλικτους στη σκέψη και πιο ευπροσάρμοστους συναισθηματικά όταν οι περιστάσεις δεν είναι ιδανικές.

Βήμα 4ο: Όταν πλέον ο θεραπευόμενος έχει εξοικειωθεί σε σημαντικό βαθμό με τις κεφαλαιώδεις αρχές της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας, καλείται να αναγνωρίζει άμεσα ένα μη βοηθητικό γνωστικό σχήμα, ή μία “γνωστική παγίδα”, όταν αυτή κάνει την εμφάνισή της. Στη γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανεύρεση των λανθασμένων γνωστικών σχημάτων που οδηγούν στην εμφάνιση των διαταραχών ροής. Μερικές από τις πιο συχνές παγίδες μεταξύ των ατόμων που εμφανίζουν διαταραχές ροής είναι οι ακόλουθες:

Όλα ή τίποτα:

Άτομα με διαταραχές ροής πέφτουν συχνά σε αυτή την γνωστική παγίδα η οποία τους υπαγορεύει την υιοθέτηση ενός ολοκληρωτικού τρόπου σκέψης με όρους “άσπρο-μαύρο” και καθιστά αδύνατη τη διάκριση του συνεχούς των δυνατοτήτων. Οποιαδήποτε αντιξοότητα εκλαμβάνεται ως προσωπική αποτυχία. Η παραμικρή εμφάνιση διαταραχής στη ροή της ομιλίας, λαμβάνει πολύ μεγαλύτερες διαστάσεις από το πραγματικό της εκτόπισμα. Η συνεπακόλουθη τάση για τελειοθηρία συχνά γίνεται αντιπαραγωγική δημιουργώντας περισσότερες αρνητικές σκέψεις. Τα άτομα αυτά συνήθως χρησιμοποιούν τους όρους “τελείως αποτυχημένος”, “σκουπίδι”, “τίποτα” για να περιγράψουν τον εαυτό τους κάθε φορά που κάνουν κάτι όχι απολύτως τέλειο.

Καταστροφολογία:

Σύμφωνα με αυτή την γνωστική παγίδα, η αναμονή των χειρότερων δυνατών αποτελεσμάτων αποτελεί μονόδρομο ακόμα κι αν δεν υφίσταται ουδεμία ένδειξη που να υποστηρίζει κάτι τέτοιο. Επίσης δεν καθίσταται εφικτή η διάκριση άλλων εξίσου -αν όχι περισσότερο- πιθανών σεναρίων. Οποιαδήποτε κατάσταση αποτελεί αφορμή πρόβλεψης προβλημάτων και αρνητικών εξελίξεων. Αλλαγές ή συμπεριφορές σε άτομα του περιβάλλοντος που μπορεί να είναι συνήθεις, εκλαμβάνονται ως αλλαγές προς το πρόσωπο τους με αποτέλεσμα βιαστικά και άδικα να νομίζουν ότι κάτι κακό συμβαίνει που έχει σχέση μαζί τους.

Διάβασμα σκέψης

Αυτή η γνωστική παγίδα αναφέρεται στην αυθαίρετη εξαγωγή αρνητικών συμπερασμάτων από τους άλλους ακόμη κι όταν αυτά δεν επιβεβαιώνονται από την πραγματικότητα. Τα άτομα των οποίων η σκέψη καθορίζεται από αυτή την γνωστική παγίδα τείνουν να κάνουν υποθέσεις σχετικά με το τι σκέφτονται οι άλλοι γι’ αυτούς ή το τι πρόκειται να σκεφτούν και

τις θεωρούν αναπόφευκτες. Συμπεραίνουν για παράδειγμα αυθαίρετα πως ο ακροατής είναι εχθρικός απέναντί τους, χωρίς να ελέγχουν αν αυτό ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Υπέρ-γενίκευση:

Η εν λόγω γνωστική παγίδα ωθεί τα άτομα στην διεξαγωγή βεβιασμένων συμπερασμάτων βασιζόμενα σε ένα μεμονωμένο γεγονός το οποίο τις περισσότερες φορές απέχει παρασάγγας από την τρέχουσα κατάσταση. Βλέπουν επομένως ένα αρνητικό γεγονός σαν ένα ατελείωτο σενάριο μείωσης ή αποτυχίας.

Νοητικό φίλτρο:

Τα άτομα με διαταραχές ροής ενδεχομένως να επικεντρώνονται συνειδητά ή ασυνείδητα στις αρνητικές πτυχές μιας κατάστασης και τις μεγεθύνουν ενώ ταυτοχρόνως αγνοούν ή υποβαθμίζουν τις θετικές της πτυχές. Ενώ μπορεί να έχουν επιτύχει κάτι σπουδαίο όπως ρέουσα ομιλία μπροστά σε κοινό, δεν απολαμβάνουν τους καρπούς των κόπων και της επιτυχίας τους καθώς παραμένουν εστιασμένοι σε προβλήματα μικρότερης σημασίας που συνόδεψαν την επίτευξη του στόχου του.

Επιλεκτικός αναστοχασμός:

Στη σκέψη των ατόμων που πέφτουν σε αυτή την γνωστική παγίδα επανέρχονται διαρκώς οι αποτυχίες και οι καταστάσεις που δεν πήγαν καλά και σχεδόν ποτέ οι επιτυχίες και οι ευτυχείς εκβάσεις. Τα άτομα τείνουν να απορρίπτουν θετικές εμπειρίες επιμένοντας πως δεν έχουν σημασία για διάφορους λόγους. Με αυτόν τον τρόπο διατηρούν κάποιες αρνητικές πεποιθήσεις που έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τις καταστάσεις που βιώνουμε καθημερινά.

Τέλος, μία ακόμη διαδεδομένη τεχνική που χρησιμοποιείται από τη γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία περιλαμβάνει προβολή ή σχηματισμό μίας νοερής κατάστασης κατά την οποία οι θεραπευόμενοι βρίσκονται αντιμέτωποι με τη φοβική κατάσταση (Φαντασιωσική βίωση). Πιο αναλυτικά, ζητείται από τον θεραπευόμενο να περιγράψει τα συναισθήματα και τη συμπεριφορά του ίδιου καθώς και του ακροατή. Αν η εικόνα είναι αρνητική, ο θεραπευόμενος καλείται να ξαναστήσει την εικόνα με πιο θετικό τρόπο χρησιμοποιώντας εναλλακτικά σενάρια, με σκοπό την υπέρβαση της αρνητικής εμπειρίας. Αυτή η τεχνική τίθεται σε εφαρμογή προκειμένου να ελεγχθεί η αντίληψη του θεραπευόμενου για τη γνώμη του εν δυνάμει ακροατή καθώς και το άγχος αναμονής της επιδοκιμασίας ή αποδοκιμασίας. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι σχεδόν όλα τα άτομα που εμφανίζουν διαταραχές ροής θεωρούν αναπόφευκτη την αποδοκιμασία του ακροατή. Στην πραγματικότητα, αποκλειστικά οι σκέψεις δύνανται να δημιουργήσουν την ανησυχία ότι το άτομο είναι αβοήθητο μπροστά στην κοινωνική απόρριψη ή την αρνητική κριτική.

3. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ

i. Επισκόπηση Ερευνών

Ξεκινώντας την επισκόπηση των σχετικών ως προς το θέμα της παρούσας εργασίας ερευνών, θα πρέπει να αναφερθούμε σε αυτή των Moleski, R. και Tosi, D. J., δημοσιευμένη το 1976, στην οποία επιχειρείται η σύγκριση των αποτελεσμάτων της Λογο-θυμικής συμπεριφοριστικής θεραπείας (rational-emotive therapy) με αυτών της τεχνικής της συστηματικής απευαισθητοποίησης ως προς την αντιμετώπιση του τραυλισμού. Για αυτήν την έρευνα χρησιμοποιήθηκαν 15 υποκείμενα γένους αρσενικού και 5 υποκείμενα γένους θηλυκού με μέσο όρο ηλικίας τα 28 έτη. Οι θεραπευόμενοι χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες: Στην πρώτη ομάδα δεν πραγματοποιήθηκε κανένα είδος παρέμβασης (ομάδα ελέγχου). Η δεύτερη ομάδα παρακολούθησε 8 συνεδρίες Λογο-θυμικής συμπεριφοριστικής θεραπείας των 45 λεπτών ενώ η τρίτη ομάδα παρακολούθησε θεραπευτικές συνεδρίες συστηματικής απευαισθητοποίησης. Οι δραστηριότητες συστηματικής απευαισθητοποίησης, συν τοις άλλοις, περιελάμβαναν 5 τηλεφωνικές συνδιαλέξεις με οικεία πρόσωπα και 5 αυθόρμητες συζητήσεις με σχετικά αγνώστους. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η μεν Λογο-θυμική συμπεριφοριστική θεραπεία αποτελεί μία μορφή γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας, η δε συστηματική απευαισθητοποίηση αποτελεί βασική τεχνική της παραδοσιακής συμπεριφοριστικής θεραπείας, η οποία περιλαμβάνει βαθμιαία έκθεση στο στρεσογόνο ερέθισμα παράλληλα με χαλάρωση. Τα μέσα αξιολόγησης που χρησιμοποιήθηκαν ήταν η Κλίμακα Αξιολόγησης Άγχους του Ινστιτούτου Δοκιμασίας Προσωπικότητας και Ικανότητας (Institute for Personality and Ability Testing Anxiety Scale) καθώς και η κλίμακα της Αϊόβα που αφορά στη στάση απέναντι στον τραυλισμό (Iowa Scale of Attitudes Toward Stuttering) τα οποία χορηγήθηκαν πριν, αμέσως μετά και ύστερα από 1 μήνα θεραπείας. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η Λογο-θυμική συμπεριφοριστική θεραπεία ήταν πιο αποτελεσματική από την τεχνική συστηματικής απευαισθητοποίησης στην μείωση των δυσρυθμιών, του συνοδού άγχους και της αρνητικής στάσης κατά τη διάρκεια εκδήλωσης των φαινομένων τραυλισμού. Η συστηματική απευαισθητοποίηση επίσης, έδωσε καλύτερα αποτελέσματα συγκριτικά με την ομάδα ελέγχου η οποία δεν υποβλήθηκε σε καμία είδους θεραπεία. Συνεπώς συμπεραίνουμε ότι η Λογο-θυμική συμπεριφοριστική θεραπεία (μορφή γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπευτικής προσέγγισης) του τραυλισμού φαίνεται πιο αποτελεσματική από την παραδοσιακή συμπεριφοριστική προσέγγιση.

Εν συνεχεία, το 1982, ο David L. Maxwell περιγράφει στην εργασία του ένα πρότυπο θεραπείας που απευθύνεται σε ενήλικους που τραυλίζουν και υπογραμμίζει το ρόλο της γνωστικότητας στη διαμόρφωση των όρων που συμβάλλουν στην αλλαγή της συμπεριφοράς. Το πρότυπο αυτό μας θυμίζει γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία. Συγκεκριμένα συζητούνται η φιλοσοφία του θεραπευτικού προγράμματος καθώς και τα αποτελέσματα των διαφόρων στρατηγικών αυτοελέγχου σε σχέση με τον σχηματισμό και την επίτευξη στόχων, οι διαδικασίες τροποποίησης της ομιλίας, η γενίκευση των κλινικών κερδών και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων. Επίσης, περιγράφονται η χρήση των γνωστικών αναδιαμορφωμένων διαδικασιών, των στρατηγικών καθώς και άλλων δεξιοτήτων που από μόνο του το άτομο έχει αναπτύξει προκειμένου να διαχειριστεί το σχετιζόμενο με την ομιλία του άγχος. Τέλος, έμφαση δίνεται στη σημασία ανάπτυξης προγραμμάτων αυτοδιαχείρισης και αυτοελέγχου που θα βοηθούσαν τα άτομα με τραυλισμό να αποκτήσουν υπεύθυνη στάση απέναντι στην αντιμετώπιση των δυσρυθμιών ενώ παράλληλα θα μπορούσαν να παρέχουν λύσεις στα τρέχοντα προβλήματα της καθημερινότητας.

Το 1995, ακολουθεί η έρευνα του Blood G.W., η οποία επιχειρεί να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα ενός συμπεριφοριστικού-γνωστικού θεραπευτικού προγράμματος για ενήλικες με τραυλισμό. Το πρόγραμμα συνδυάζει ένα συνηθισμένο πρόγραμμα διάδρασης υποστηριζόμενο από Η/Υ για τη μείωση του τραυλισμού με ένα πρόγραμμα διαχείρισης της υποτροπής που στοχεύει στη συμβουλευτική και στην αλλαγή της στάσης του ατόμου. Στην έρευνα συμμετείχαν τέσσερις ενήλικες με τραυλισμό, ηλικίας 20 έως 25 ετών. Η αρχική θεραπευτική αντιμετώπιση διεξήχθη κατά τρόπο εντατικό εντός καθορισμένου χρόνου και συνεχίστηκε με παρατεταμένες θεραπευτικές συνεδρίες. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι θεραπευόμενοι μείωσαν τις διαταραχές ροής τους σε λιγότερο από 3% στις συλλαβές που τραυλίζουν ενώ διατήρησαν αυτές τις αλλαγές σε αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν 6 και 12 μήνες αργότερα. Επανεξέταση έγινε και στις αλλαγές της στάσης των θεραπευομένων και απέδειξε ότι η αύξηση των θετικών συναισθημάτων και η αλλαγή της στάσης είχαν επίσης διατηρηθεί.

Το 2008 (Menzies, R. G. et al.) έρχεται μία πολύ σημαντική μελέτη να εξετάσει το βαθμό της κοινωνικής φοβίας σε άτομα που τραυλίζουν, τα αποτελέσματα της αναδιοργάνωσης της ομιλίας στο κοινωνικό άγχος καθώς και τα αποτελέσματα της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στο άγχος και τον τραυλισμό. 32 ενήλικες με χρόνια εμφάνιση φαινομένων τραυλισμού χωρίστηκαν τυχαία σε δύο ομάδες. Η πρώτη ομάδα παρακολούθησε ένα πρόγραμμα αναδιοργάνωσης της ομιλίας ακολουθούμενο με γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία με στόχο τη μείωση του κοινωνικού άγχους ενώ η δεύτερη ομάδα παρακολούθησε μόνο ένα πρόγραμμα αναδιοργάνωσης της ομιλίας. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν με βάση μία ποικιλία εργαλείων αξιολόγησης ομιλίας και ψυχολογίας πριν τη θεραπεία, μετά τη γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία, μετά το πρόγραμμα αναδιοργάνωσης της ομιλίας και έπειτα από 12 μήνες. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 60% του δείγματος διαγνώστηκε με κοινωνική φοβία. Η παρέμβαση που περιλάμβανε μόνο αναδιοργάνωση της ομιλίας δεν είχε καμία επιρροή στην κοινωνική φοβία κατά την επαναξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε 12 μήνες μετά το πέρας αυτής, σε αντίθεση με την παρέμβαση που περιλάμβανε γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία, η οποία περιόρισε σε μεγάλο βαθμό την κοινωνική φοβία. Επιπλέον, η δεύτερη ομάδα εμφάνισε σημαντική και διατηρούμενη βελτίωση στη λειτουργικότητα όσον αφορά ψυχολογικούς τομείς και μέτρα όπως το άγχος ή η αποφυγή. Ωστόσο, η ροή των ατόμων της ομάδας που δέχτηκε γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία δεν βελτιώθηκε περισσότερο από τη ροή των ατόμων της πρώτης ομάδας. Τα αποτελέσματα αυτά φαίνεται να αναδεικνύουν το γεγονός ότι η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία δεν είναι πανάκεια για κάθε είδος και βαθμό τραυλισμού.

Την ίδια χρονιά δημοσιεύεται συν τοις άλλοις η σπουδαία έρευνα των Amster και Evelyn (2008) η οποία και καταπιάνεται με τη μελέτη 5 ανδρών και 3 γυναικών με τραυλισμό και εύρος ηλικιών από τα 27 ως και τα 56 έτη. Στόχος της εν λόγω έρευνας ήταν να αποφανθεί αν η τροποποιημένη γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία από μόνη της εφαρμοζόμενη ή και συνδυαστικά με ένα θεραπευτικό πρόγραμμα για την μείωση του τραυλισμού ήταν σε θέση να μειώσει τις τελειοθηρικές τάσεις και τις προερχόμενες από την διαταραχή συμπεριφορές των υποκειμένων. Σε αυτό το σημείο θα ήταν σημαντική μια ιδιαίτερη αναφορά στην ύπαρξη προηγούμενης έρευνας (Amster, 1995) η οποία και ανέδειξε την τελειοθηρία ως συχνά εκφύομενο χαρακτηριστικό στην συμπεριφορά ατόμων που τραυλίζουν. Η τελειοθηρία οδηγεί συνήθως σε σκληρή αυτοκριτική και κατόπιν σε ισχυρά συναισθήματα ντροπής ή και ενοχής ύστερα από αποτυχία επίτευξης των ανέφικτων στόχων που προηγουμένως έχουν τεθεί. Η έρευνα αυτή διήρκεσε συνολικά έξι εβδομάδες. Κατά την πάροδο των τριών πρώτων εβδομάδων, η θεραπεία εστιάστηκε αποκλειστικά στη γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία η οποία περιλάμβανε διερεύνηση των γνωστικών σχημάτων των υποκειμένων και ανάπτυξη

περισσότερο λογικών αποκρίσεων ενώ από την τέταρτη εβδομάδα πλέον, τα υποκείμενα παρακολούθησαν επιπρόσθετα ένα πρόγραμμα παραδοσιακής θεραπευτικής παρέμβασης για τον τραυλισμό. Ο βαθμός της τελειοθρίας και της σοβαρότητας του τραυλισμού αξιολογήθηκε πριν, κατά τη διάρκεια και έπειτα από 6 εβδομάδες θεραπευτικής παρέμβασης. Ακολούθως, επαναξιολόγηση για τη διατήρηση των αποτελεσμάτων πραγματοποιήθηκε 15 εβδομάδες μετά το πέρας της θεραπευτικής παρέμβασης. Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν αναλύθηκαν με τη βοήθεια του Wilcoxon Signed Ranks Test προκειμένου να μετρηθούν οι μεταβολές στον τραυλισμό και την τελειοθρία. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν σημάδια μείωσης της τελειοθρίας και της σοβαρότητας του τραυλισμού ενώ ορατή εκ παραλλήλου ήταν και η τροποποίηση της στάσης των υποκειμένων ως προς τη διαδικασία της επικοινωνίας συνολικότερα. Ουσιώδης ήταν η μείωση των τελειοθηρικών τάσεων η οποία σημειώθηκε κυρίως κατά τις πρώτες εβδομάδες της έρευνας. Πιο συγκεκριμένα, αισθητή ήταν η ελάττωση των φαινομένων αποφυγής, της ανησυχίας περί του ενδεχομένου πραγματοποίησης λαθών και των αρνητικών αντιδράσεων απέναντι στην αποτυχία. Αφετέρου, η ροή της ομιλίας των υποκειμένων παρουσίαζε σταθερή βελτίωση κατά τη διάρκεια και των έξι εβδομάδων.

Την επόμενη χρονιά, δημοσιεύεται η εργασία των Menzies R. G. et al. (2009), η οποία πλέον επιχειρεί να διερευνήσει τις σχέσεις μεταξύ άγχους και τραυλισμού, τη φύση της κοινωνικής φοβίας, να εξηγήσει γιατί η κοινωνική φοβία συχνά διαγιγνώσκεται σε άτομα που τραυλίζουν, να παράσχει μία ανασκόπηση των στρατηγικών στην γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας και να προτείνει πως αυτές θα ήταν δόκιμο να χρησιμοποιηθούν από έναν λογοθεραπευτή. Προφανώς, η μελέτη αυτή υποστηρίζει ξεκάθαρα την ιδέα ότι πολλοί ενήλικες που τραυλίζουν χρειάζονται γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί από έναν ειδικά εκπαιδευμένο λογοθεραπευτή.

Ένα χρόνο αργότερα, ακολουθεί η έρευνα των Reddy, Sharma και Shivashankar (2010) η οποία επεδίωξε την μελέτη περί αποτελεσματικότητας της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στην μείωση των συμπτωμάτων του τραυλισμού και των δυσλειτουργικών γνωστικών σχημάτων καθώς επίσης και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής πέντε ενήλικων ανδρών. Όλα τα υποκείμενα είχαν διαγνωστεί με τραυλισμό μη νευρογενούς αιτιολογίας και διέθεταν φυσιολογική νοημοσύνη. Για την πραγματοποίηση της υπό συζήτηση έρευνας τα υποκείμενα παρακολούθησαν συνεδρίες γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας η οποία περιλάμβανε τεχνικές χαλάρωσης, αναδόμηση των γνωστικών σχημάτων και στρατηγικές επίλυσης των προβλημάτων. Έπειτα από 4 έως 6 εβδομάδες θεραπευτικής παρέμβασης, η σοβαρότητα του τραυλισμού υποχώρησε για τα τρία εκ των υποκειμένων ενώ τα ψυχολογικά χαρακτηριστικά, όπως για παράδειγμα η αποφυγή, μειώθηκαν καθολικά και στα πέντε υποκείμενα. Αξιολόγηση των υποκειμένων πραγματοποιήθηκε πριν, κατά τη διάρκεια και μετά το πέρας των θεραπευτικών παρεμβάσεων με τη βοήθεια της Stuttering Severity Scale (SSI), του Perception of Stuttering Inventory (PSI), του Beck's Anxiety Inventory (BAI), του Dysfunctional Attitude (DAS), της Fear of Negative Evaluation (FNE), της Assertiveness Scale (AS), της Rosenberg's Self-Esteem Scale (RSES) και της World Health Organization - Quality of Life Scale (WHO-QOL). Τα αποτελέσματα της έρευνας απέδειξαν την συμβολή της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στη βελτίωση του τραυλισμού.

Ακολουθεί τέλος η εργασία του Κορ, Μ. (2010) όπου εξετάζονται τα αποτελέσματα της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στον τραυλισμό. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε δύο στάδια και στηρίχθηκε σε υποκείμενα με εύρος ηλικίας από τα 19 ως τα 27 έτη. Στο πρώτο στάδιο ο ερευνητής εξέτασε τον τρόπο σκέψης, το συναίσθημα και τη συμπεριφορά των υποκειμένων κατά τη στιγμή που τραυλίζουν. Στο δεύτερο στάδιο, επιχειρείται μία

περιγραφή του τραυλισμού και της συχνότητάς του, η οποία χρησιμοποιήθηκε στη συνέχεια ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα που στόχευε στην αντιμετώπιση του ίδιου του τραυλισμού. Μετά το πέρας της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας παρατηρήθηκε μία σημαντική μείωση του τραυλισμού. Συνεπώς, η έρευνα έδειξε ότι πράγματι η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία είναι αποτελεσματική στην αντιμετώπιση του τραυλισμού.

Συν τοις άλλοις, αξίζει ίσως να αναφέρουμε ότι ο ίδιος ο Οργανισμός Τραυλισμού (Stuttering Foundation) κυκλοφόρησε το 2009 ένα DVD με τίτλο “εργαλεία για επιτυχία” (Tools for Success) στο οποίο παρουσιάζονται οι αρχές της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας, τρόποι θεραπευτικής χρήσης αυτής, καθώς και τα οφέλη που θα μπορούσε να προσφέρει στα άτομα που τραυλίζουν.

ii. Συμπεράσματα από την επισκόπηση των ερευνών

Καθώς η αξιοποίηση των μεθόδων της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στον τομέα των διαταραχών ροής αποτελεί μέχρι σήμερα μία ιδέα όχι καλά εδραιωμένη και διαδεδομένη, η μεγάλη έλλειψη συναφών ερευνών από τη βιβλιογραφία δεν αποτελεί έκπληξη. Ατυχώς, δεν έχουμε στη διάθεσή μας έναν σημαντικό ή ασφαλή αριθμό ερευνών που να υποστηρίζουν ξεκάθαρα ή όχι τη χρήση της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στην αντιμετώπιση των εν λόγω διαταραχών και να αναλύουν συγκεκριμένα τα οφέλη της. Πόσο δε μάλλον στη χώρα μας, όπου η έρευνα σε επίπεδο διαταραχών ροής βρίσκεται σε στοιχειώδη στάδια, η προσπάθεια εντοπισμού ερευνών σχετικών με τις διαταραχές ροής και τη γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία στέφθηκε με καθολική αποτυχία. Οι περισσότερες μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί εξετάζουν κυρίως παρακείμενα θέματα, όπως τη σχέση μεταξύ κοινωνικής φοβίας και άγχους με τον τραυλισμό, παρέχοντας ορισμένα επιχειρήματα σε όσους την χρησιμοποιούν.

Ειδικότερα, όλες οι έρευνες που εξετάστηκαν για τη συγγραφή της παρούσας εργασίας ανέδειξαν ορισμένα ευεργετικά αποτελέσματα στην κατεύθυνση βελτίωσης της ροής της ομιλίας. Εντούτοις, τα πορίσματά τους ποικίλουν σε ό,τι αφορά στη μείωση της συχνότητας των φαινομένων δισταγμού αυτή καθαυτή. Οι μισές περίπου εκ των ερευνών που παρουσιάστηκαν ανωτέρω διαπίστωσαν σημαντική μείωση στη συχνότητα εκδήλωσης διαταραχών ροής μόνο με γνωστική συμπεριφοριστική θεραπεία. Παρά την προσεκτική σε γενικές γραμμές μεθοδολογία τους, η εγκυρότητα αυτών των μελετών μειώνεται από το ανεπαρκές μέγεθος των δειγμάτων που χρησιμοποιούν και τη μικρή διάρκεια της θεραπείας που δέχτηκαν τα υποκείμενα. Οι υπόλοιπες έρευνες που εξετάστηκαν είτε δεν εντόπισαν κάποια βελτίωση σε ό,τι αφορά τη διαταραχή της ροής, είτε δεν ήταν σε θέση να υποστηρίξουν αν όντως η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία ήταν υπεύθυνη για τη βελτίωση που είχε συντελεστεί.

Αναλύοντας τα δεδομένα όπως αυτά παρέχονται μέσα από τη βιβλιογραφία, η διάβγαση επιχειρημάτων που καθιστούν κατάλληλη τη συμβολή της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στην αντιμετώπιση των διαταραχών ροής δεν αποτελεί δύσκολο εγχείρημα. Άτομα με διαταραχές ροής φαίνεται συχνά να διακατέχονται από αρνητικές σκέψεις και συναισθήματα, περί της ομιλίας των και περί των ιδίων, τα οποία εκφύονται από γνωστικά σχήματα τα οποία στερούνται εγκυρότητας. Ενίοτε αφετέρου, αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στην ιδέα της ματαιώσης ή να επιδείξουν δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων. Κάθε θετική τροποποίηση των επιβλαβών αυτών γνωστικών σχημάτων δύναται να επιφέρει κλινικά σημαντική βελτίωση στην ψυχική και κοινωνική λειτουργικότητα του ατόμου (Kraaimat et al., 2002). Οι πραγματοποιηθείσες έρευνες αναδεικνύουν επανειλημμένως το γεγονός ότι η

γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία δύναται να αποτελέσει κεφαλαιώδη αρωγό τουλάχιστον σε τροχιά τροποποίησης των πεποιθήσεων του ατόμου που εμφανίζει διαταραχές ροής σε ό,τι αφορά στο επίπεδο δυσκολίας που ενέχει η διαδικασία της ομιλίας, στην ουσία της διαταραχής αυτή καθαυτή, καθώς και σε περαιτέρω επιβλαβή γνωστικά σχήματα. Τοιούτοτρόπως, υποβοήθηση στη μείωση του άγχους και των αρνητικών συναισθημάτων των θεραπευομένων μέσω της εν λόγω θεραπευτικής παρέμβασης είναι θεμελιωμένη και μέσω των ερευνητικών πορισμάτων. Εντούτοις, ο εξορθολογισμός της σκέψης δεν αποτελεί πάντα αναγκαία και επαρκή συνθήκη για την οριστική εξάλειψη του φαινομένου των διαταραχών ροής όπως αποδεικνύεται μέσα από την πολύ σπουδαία έρευνα των Menzies, R. G., et al. (2008).

iii. Σκοπός της παρούσας έρευνας

Με τα άνωθεν στοιχεία κατά νου, αποφασίστηκε η διεξαγωγή της παρούσας πιλοτικής έρευνας η οποία φιλοδοξεί να ρίξει μία πρώτη αχτίδα φωτός στην εμπειρικά αποδεδειγμένη συμβολή της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στο αχανές πεδίο των διαταραχών ροής ψυχογενούς αιτιολογίας. Η έρευνα αυτή καταρχήν δεν προοριζόταν να εντρυφήσει στον τομέα των διαταραχών ροής νευρογενούς αιτιολογίας στον οποίο η εμπλοκή διαφορετικών των ψυχολογικών μηχανισμών καθιστά τη γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία σαφώς λιγότερο αποτελεσματική. Αντιθέτως, τα υποκείμενα που συμμετείχαν στην έρευνα εμφάνισαν ταυτόχρονα διαταραχές ροής ψυχογενούς αιτιολογίας ωθούμενοι από το ίδιο τραυματικό γεγονός.

4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

i. Υποκείμενα

Ο Κωνσταντίνος Α. και ο Παναγιώτης Α. θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως ιδανική προς μελέτη περίπτωση καθώς, εκτός από κοινό γενετικό υλικό, μοιράζονται πληθώρα κοινών χαρακτηριστικών και εμπειριών. Απαριθμώντας τα κοινά στοιχεία, μεγάλωσαν στο ίδιο οικογενειακό περιβάλλον όπου εξακολουθούν να μοιράζονται ακόμα και σήμερα, σπούδασαν και οι δύο στο πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, στην ίδια σχολή κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, κατέκτησαν ταυτόχρονα τα ίδια διπλώματα γλωσσών και υπολογιστών με παραπλήσιους βαθμούς, ασκούν το ίδιο επάγγελμα υπό τις ίδιες συνθήκες, έχουν κοινές δραστηριότητες, κοινά ενδιαφέροντα, κοινές προτιμήσεις, κοινούς φίλους, συγκατοικούν και φυσικά πρωτοεμφάνισαν διαταραχές ροής ψυχογενούς αιτιολογίας ταυτόχρονα, ωθούμενοι από κοινή γενεσιουργό αιτία.

Γεννηθέντες κατά την 22α Ιουνίου εν έτη 1979 στη Βάρδα του νομού Ηλείας, ο Κωνσταντίνος Α. και ο Παναγιώτης Α, πέρασαν την παιδική τους ηλικία ως παιδιά καθόλα τυπικής ανάπτυξης χωρίς τίποτα να προοιωνίζει την επερχόμενη εκδήλωση διαταραχών ροής στην ομιλία τους. Δεν ήταν παρά κατά το 12^ο έτος της ηλικίας τους, όταν τα πρώτα φαινόμενα δισταγμού κατέστησαν εμφανή την παρουσία τους και μάλιστα με τρόπο αιφνίδιο. Η απαρχή του προβλήματος εντοπίζεται ξεκάθαρα ακριβώς έπειτα από τον ιδιαίτερος οδυνηρό θάνατο του πατέρα τους, γεγονός βαθιά τραυματικό και στρεσογόνο για κάθε άνθρωπο πόσο δε μάλλον, για την ευαίσθητη ψυχή ενός παιδιού. Την εκ των πραγμάτων δυσάρεστη αυτή κατάσταση ήρθε να εντείνει η βίαιη αλλαγή περιβάλλοντος που επήλθε από την μετακόμιση της εναπομείνας οικογενείας από το αγροτικό περιβάλλον της μικρής κωμόπολης όπου διαβιούσε, στο αστικό περιβάλλον της Πάτρας με την συνεπακόλουθη απώλεια των ως τότε αποκτηθέντων φίλων και συνηθειών των υποκειμένων. Ταυτόχρονα, η έναρξη ορθοδοντικής θεραπείας την ίδια περίοδο υπογραμμίζεται εκ των υποκειμένων ως ένας επιπρόσθετος επιβαρυντικός προς την ομιλία των παράγοντας. Οι αναδυόμενες διαταραχές ροής κατέκλυσαν αμέσως με την παρουσία τους την ομιλία των υποκειμένων και δεν ατόνησαν στο ελάχιστο παρά μετά την διέλευση μίας δεκαετίας. Εν συνεχεία, μετά το πέρας των πτυχιακών σπουδών τους, οι διαταραχές ροής παρουσίασαν σημαντικό βαθμό υποχώρησης χωρίς ωστόσο να εξαλείφονται από την ομιλία των υποκειμένων. Έκτοτε, οι διαταραχές ροής των διατηρήθηκαν σε ένα σταθερό επίπεδο έως και τη στιγμή έναρξης της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας από τον Κωνσταντίνο Α. Εντός αυτών των 18 ετών που μεσολάβησαν μεταξύ πρώτης εκδήλωσης της διαταραχής ροής και έναρξης συνεδριών γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας από τον Κωνσταντίνο Α., τα υποκείμενα δεν είχαν ουδέποτε παραπεμφθεί σε ειδικό για τη βελτίωση της ομιλίας τους. Εντούτοις, τα οικεία σε αυτούς πρόσωπα τους συμβούλευαν ανά διαστήματα να μιλάνε αργά, να παίρνουν όσο χρόνο χρειάζονται και να μην αγχώνονται όταν πρόκειται να μιλήσουν. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να σημειώσουμε ότι και η μητέρα των υποκειμένων, σε καταστάσεις άγχους, παρουσιάζει συχνά ταχυλαλία.

Στην ομιλία των υποκειμένων συχνά συναντώνται επαναλήψεις φθόγγων και μονοσύλλαβων λέξεων, μπλοκαρίσματα, επαναδιατυπώσεις και παρεμβολές ενώ δεν είναι σπάνια και η εκδήλωση του φαινομένου της ταχυλαλίας. Οι φθόγγοι που φαίνεται να τους προβληματίζουν περισσότερο είναι οι [k], [p], [t], [s], χωρίς εντούτοις να είναι οι μόνοι. Σε ψυχολογικό επίπεδο, αν και το άγχος τους γεννά την βεβαιότητα ότι θα παρουσιάσουν διαταραχές ροής, αισθάνονται αρκετά ισχυροί ώστε να μην αποφεύγουν σχεδόν ποτέ την ομιλία. Αντιθέτως, σε μικρότερες ηλικίες, πολλές φορές απέφευγαν συγκεκριμένες λέξεις ή επέλεγαν την απόδραση από τη συζήτηση όταν δεν θεωρούσαν ότι η επικοινωνιακή διαδικασία θα έχει τη θεμιτή προς

τη ροή της ομιλίας τους έκβαση. Συν τοις άλλοις, οι ίδιοι δεν πιστεύουν ότι οι διαταραχές ροής έχουν αρνητικές συνέπειες στην ποιότητα της ζωής τους.

Σήμερα, ο Κωνσταντίνος Α. και ο Παναγιώτης Α. κατοικούν μόνιμα στο Κουκούλι Πατρών Αχαΐας και εργάζονται ως καθηγητές φιλολογίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ακολουθώντας πιστά την παράδοση των γονιών τους οι οποίοι ήταν επίσης καθηγητές φιλολογίας.

ii. Μεθοδολογία έρευνας

Για την πραγματοποίηση της παρούσας έρευνας, μόνο ο Κωνσταντίνος Α. παρακολούθησε για ένα έτος εβδομαδιαίες ωριαίες συνεδρίες γνωστικής- συμπεριφοριστικής θεραπείας με ψυχολόγο ειδικευμένη στην εν λόγω θεραπευτική παρέμβαση αλλά όχι στις διαταραχές ροής της ομιλίας. Αντιθέτως, ο Παναγιώτης Α. δεν δέχτηκε κανενός τύπου θεραπευτική παρέμβαση για τη βελτίωση των διαταραχών της ομιλίας του. Προφανής σκοπός της έρευνας ήταν η ανάδειξη βήμα προς βήμα των οφελών της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στη ροή της ομιλίας του Κωνσταντίνου Α. εν συγκρίσει με τον δίδυμο αδελφό του. Η αποκάλυψη αυτή πραγματοποιήθηκε σταδιακά, μέσα από την λήξη και ανάλυση δειγμάτων ομιλίας ανά δεύτερη εβδομάδα και εκ των δύο συμμετεχόντων. Η έρευνα έλαβε τέλος με την επαναξιολόγηση των υποκειμένων εννέα μήνες έπειτα από την επιτυχημένη ολοκλήρωση του κύκλου των συνεδριών γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας.

Η αρχική αξιολόγηση των υποκειμένων πραγματοποιήθηκε κατά την 26^η Μαρτίου του 2010 στην οικία τους και περιλάμβανε λήψη ιστορικού, αδρή αξιολόγηση του προσληπτικού και του εκφραστικού λόγου, στοματοπροσωπικό έλεγχο, λήψη και ανάλυση δειγμάτων ομιλίας σε τέσσερις διαφορετικές καταστάσεις επικοινωνίας για τον καθένα ξεχωριστά. Συγκεκριμένα, για τη διαδικασία της αξιολόγησης χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από τη φόρμα λογοπαθολογικού ιστορικού ενήλικα και τις διαδικασίες αξιολόγησης από το βιβλίο της Δρ. Μ. Καμπανάρου «Διαγνωστικά Θέματα Λογοθεραπείας» (Εκδόσεις Έλλην, 2007), στοιχεία από τις φόρμες του Ν. Τρίμμη (TEI Patras/e-class/ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΙΙΙ) και οι σημειώσεις πάνω στην αξιολόγηση των διαταραχών ροής του Ν. Λίτινα (TEI Patras/e-class/ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΡΟΗΣ-ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ).

Από τη διαδικασία λήψης ιστορικού προέκυψαν οι πληροφορίες που αναφέρθηκαν παραπάνω κατά την παρουσίαση των υποκειμένων ενώ το ιστορικό παρέχεται αυτούσιο στις σελίδες του παραρτήματος. Αξίζει στο σημείο αυτό να αναφέρουμε ότι, μολονότι η λήψη ιστορικού πραγματοποιήθηκε ξεχωριστά για τον Κωνσταντίνο Α. και τον Παναγιώτη Α. χωρίς την παρουσία τρίτου ατόμου στο χώρο, οι απαντήσεις τους σε ό,τι κι αν ερωτήθηκαν ήταν πανομοιότυπες. Συνεπώς, δεν θεωρήθηκε αναγκαία η παράθεση και των δύο ιστορικών.

Για την ακριβή αξιολόγηση των δειγμάτων ομιλίας, πραγματοποιήθηκε εκτενής ανάλυση των φασματογραφημάτων τους μέσω του προγράμματος Praat 5.2.27. Πιο αναλυτικά, Για την μέτρηση των φαινομένων δισταγμού ελήφθησαν: (α) Δείγμα ομιλίας από μονόλογο 3 περίπου λεπτών, (β) Δείγμα τηλεφωνικής συνομιλίας 3 περίπου λεπτών, (γ) Δείγμα ομιλίας από συζήτηση με πολύ οικείο φιλικό πρόσωπο 3 περίπου λεπτών και (δ) Δείγμα ανάγνωσης 1 σελίδας άγνωστου κειμένου. Βάσει αυτών των δειγμάτων συλλέχθηκαν τα δεδομένα ώστε να βρεθούν και να καταγραφούν: (i) τα είδη των φαινομένων δισταγμού, (ii) ο μέσος όρος αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη, (iii) η μέση διάρκεια των 3 μακρύτερων δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα, (iv) η ταχύτητα της ομιλίας (λέξεις/ λεπτό) και (v) το είδος των δευτερευόντων χαρακτηριστικών. Η ταχύτητα ομιλίας δεν μετρήθηκε στα δείγματα συζήτησης και τηλεφωνικής συνδιάλεξης καθώς δεν επρόκειτο για συνεχή ομιλία.

Οι υπόλοιπες αξιολογήσεις πραγματοποιήθηκαν όπως προαναφέρθηκε ανά δεύτερη εβδομάδα και περιλάμβαναν μόνο τη λήψη και ανάλυση των αντίστοιχων δειγμάτων ομιλίας, καθώς επίσης και οι επαναξιολογήσεις που ακολούθησαν μετά το πέρας εννέα μηνών για τον έλεγχο της διατήρησης των οφελών της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας. Τα αποτελέσματα των αρχικών αξιολογήσεων των υποκειμένων παρατίθενται στους πίνακες 1 και 2 ενώ των επόμενων αξιολογήσεων στους πίνακες 3 ως 58 του παραρτήματος.

iii. Γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία στον Κωνσταντίνο Α.

Ο Κωνσταντίνος Α. παρακολούθησε συνεδρίες με ψυχολόγο ειδικευμένη στην γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία από τα μέσα Μαρτίου 2010 ως τις αρχές Απριλίου 2011. Οι συνεδρίες αυτές πραγματοποιούνταν σε εβδομαδιαία βάση και διαρκούσαν περίπου μία ώρα. Στην πρώτη συνεδρία η ψυχολόγος έλαβε το ιστορικό του Κωνσταντίνου Α. ενώ, στην δεύτερη και την τρίτη συνεδρία του παρουσίασε τις αρχές της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας και του πρότεινε σχετικά βιβλία, τα οποία εκείνος διάβασε με μεγάλο ενδιαφέρον μέσα στο επόμενο διάστημα (Βήμα 1ο). Κατά την τέταρτη και την πέμπτη συνεδρία προχώρησαν στην ταυτοποίηση των παθολογικών γνωστικών σχημάτων ή «παγίδων» που αγκύλωναν τον τρόπο σκέψης του Κωνσταντίνου Α. ενώ στην έκτη συνεδρία πλέον, πέρασαν στην χρήση του «ερωτηματολογίου αμφισβήτησης των αυτόματων σκέψεων» και του σημειωματάριου (Βήμα 2ο). Το ερωτηματολόγιο που δόθηκε προς χρήση στον Κωνσταντίνο Α. παρατίθεται αυτούσιο στο παράστημα.

Στα τέλη Αυγούστου 2010, η ψυχολόγος έκρινε ότι ο Κωνσταντίνος Α. ήταν έτοιμος να προχωρήσει στην τεχνική «έκθεσης σε κίνδυνο» (Βήμα 3ο). Ανάμεσα σε άλλα, προέτρεψε στον Κωνσταντίνο Α. -ο οποίος τότε ακόμη δεν εργαζόταν αρκετές ώρες ως φιλόλογος- να εργαστεί ως εξωτερικός πωλητής εταιρείας όπου ουσιαστικά η επιτυχία του θα εξαρτιόταν σε μεγάλο βαθμό στην ομιλία του. Εκ παραλλήλου, δύο μήνες αργότερα, τον προέτρεψε να εργαστεί ως γραμματέας σε γνωστό φροντιστήριο ξένων γλωσσών. Σε αυτή την θέση, πέρα από την επαφή με τον κόσμο, χρειαζόταν να κάνει πολύ συχνή χρήση του τηλεφώνου, μέσω του οποίου έπρεπε να δώσει πληροφορίες αλλά φυσικά και να πείσει τους εν δυνάμει σπουδαστές να εγγραφούν. Η αυτοματοποίηση της αναγνώρισης των «γνωστικών παγίδων» (Βήμα 4ο) προέκυψε ήδη από τον τρίτο μήνα θεραπείας, καθώς ο Κωνσταντίνος Α. όντας ενθουσιασμένος με τη διαδικασία της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας είχε διαβάσει δεκάδες περαιτέρω βιβλία και άρθρα συναφή με την εν λόγω θεραπευτική παρέμβαση. Πράγματι, κάθε φορά αρεσκόταν στο να ονοματίζει αυθορμήτως τις «γνωστικές παγίδες» που αναγνώριζε στους άλλους, αλλά και στον ίδιο. Τέλος, η τεχνική της «φαντασισιακής βίωσης» που, όπως περιγράφηκε στο πρώτο μέρος, περιλαμβάνει προβολή ή σχηματισμό μιας νοερής κατάστασης, χρησιμοποιήθηκε κατά τους τελευταίους δύο μήνες της θεραπείας.

5. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΩΝ

Εξετάζοντας αρχικά την έρευνα των Moleski, R. και Tosi, D. J. (1976) η οποία και συνέκρινε τα αποτελέσματα της Λογο-θυμικής συμπεριφοριστικής θεραπείας με αυτά της τεχνικής της συστηματικής απευαισθητοποίησης ως προς την αντιμετώπιση του τραυλισμού, θα καταλήγαμε στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για μία μάλλον αξιόπιστη μεθοδολογικά έρευνα με ορισμένα βεβαίως διόλου ευκαταφρόνητα μειονεκτήματα. Πιο αναλυτικά, στην έρευνα συμμετείχαν 15 υποκείμενα γένους αρσενικού και 5 υποκείμενα γένους θηλυκού. Πρόκειται επομένως για δείγμα αρκετά μικρό για την εξασφάλιση ασφαλών αποτελεσμάτων. Ακολούθως, οι συμμετέχοντες στην έρευνα χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες: Στην πρώτη ομάδα δεν πραγματοποιήθηκε κανένα είδος παρέμβασης (ομάδα ελέγχου). Η δεύτερη ομάδα παρακολούθησε 8 συνεδρίες Λογο-θυμικής συμπεριφοριστικής θεραπείας των 45 λεπτών ενώ η τρίτη ομάδα παρακολούθησε θεραπευτικές συνεδρίες συστηματικής απευαισθητοποίησης. Αν και ο προαναφερόμενος χωρισμός των υποκειμένων και η ύπαρξη ομάδας ελέγχου συγκαταλέγεται στα θετικά χαρακτηριστικά της έρευνας, προβληματική παραμένει η μικρή περίοδος θεραπευτικής παρέμβασης η οποία δεν επέτρεψε μία ολοκληρωμένη αντιμετώπιση. Επίσης, η πραγματοποίηση αξιολόγησης πριν, αμέσως μετά και ύστερα από ένα μήνα θεραπείας, δεν είναι εφικτό να δια φωτίσει επαρκώς τη διατήρηση ή μη των αποτελεσμάτων σε βάθος χρόνου. Παραταύτα, η έρευνα αυτή παρέχει ορισμένα στοιχεία που επιβεβαιώνουν την αποτελεσματικότητα της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στην μείωση του τραυλισμού και των αναδυόμενων εξ αυτού αγχών.

Εν συνεχεία, εξετάζοντας την έρευνα του Blood G.W. (1995) η οποία επιχείρησε την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας ενός συμπεριφοριστικού - γνωστικού θεραπευτικού προγράμματος για τη μείωση του τραυλισμού το οποίο συνδύαζε ένα πρόγραμμα διάδρασης υποστηριζόμενο από Η/Υ με ένα πρόγραμμα διαχείρισης της υποτροπής, ανακαλύπτουμε την παρουσία βασικών μεθοδολογικών προβλημάτων. Πιο συγκεκριμένα, η συμμετοχή μόνο τεσσάρων ενηλίκων με τραυλισμό στην έρευνα καθιστά το δείγμα ουσιωδώς περιορισμένο για τη διεξαγωγή συμπερασμάτων. Επιπλέον, το πλησιέστερο στην γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπευτική παρέμβαση μέρος διεξήχθη κατά τρόπο εντατικό και σύντομο ενώ η παρέμβαση συνεχίστηκε με παρατεταμένες θεραπευτικές συνεδρίες για το τραυλισμό, γεγονός που δεν μας επιτρέπει να διεξάγουμε ασφαλή συμπεράσματα για τα αποτελέσματα της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας αυτής καθαυτής. Αφετέρου, η αξιοπιστία των ευρημάτων της έρευνας αμφισβητείται επιπλέον εξαιτίας της μη ολοκληρωμένης στατιστικής ανάλυσης. Εντούτοις, η πραγματοποίηση επαναξιολογήσεων σε 6 και 12 μήνες αποτελεί στοιχείο θετικό για την αποσαφήνιση της θέσης περί διατήρησης των αποτελεσμάτων ως προς την ροή της ομιλίας.

Προσέτι, η έρευνα των Menzies, R. G. et al. (2008) η οποία και επεδίωξε ανάμεσα σε άλλα την εξέταση των αποτελεσμάτων της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στο άγχος και τον τραυλισμό θεωρείται επί ως μία αξιόλογη εργασία. Για την εν λόγω έρευνα, τα υποκείμενα χωρίστηκαν σε δύο ομάδες. Η πρώτη ομάδα παρακολούθησε ένα πρόγραμμα αναδιοργάνωσης της ομιλίας συνοδευόμενο με γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία εστιασμένης στην μείωση του κοινωνικού άγχους. Ταυτοχρόνως, η δεύτερη ομάδα παρακολούθησε ένα πρόγραμμα αποκλειστικά εντοπισμένο στην αναδιοργάνωση της ομιλίας. Επαναξιολόγηση των υποκειμένων πραγματοποιήθηκε 12 μήνες αργότερα. Η απουσία ομάδας ελέγχου η οποία δεν θα συμμετείχε σε κάποιο θεραπευτικό πρόγραμμα αποτελεί το κύριο μεθοδολογικό έλλειμμα. Από την έρευνα αυτή εκπηγάσουν ισχυρά στοιχεία που επιβεβαιώνουν την αποτελεσματικότητα της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στην αντιμετώπιση του αναδυόμενου εκ του τραυλισμού άγχους. Πρόσθετα αποτελέσματα που να αφορούν στην βελτίωση της ροής της ομιλίας παραταύτα δεν προκύπτουν.

Η έρευνα των Amster και Evelyn (2008) συν τοις άλλοις, η οποία ανέδειξε σπουδαία μείωση του βαθμού της τελειοθρίας και της σοβαρότητας του τραυλισμού των υποκειμένων με ταυτόχρονη τροποποίηση της στάσης αυτών ως προς τη διαδικασία της επικοινωνίας συνολικότερα, εμφανίζει επίσης μεθοδολογικά προβλήματα. Ειδικότερα, το μέγεθος του δείγματος θεωρείται ελάχιστης στατιστικής αξίας καθώς απαρτίζεται από οχτώ μόνο υποκείμενα. Ακόμη, η έρευνα διήρκησε έξι συνολικά εβδομάδες· περίοδος εξαιρετικά μικρή για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Κατά την πάροδο των τριών πρώτων εβδομάδων, η θεραπεία εστιάστηκε αποκλειστικά στη γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία ενώ από την τέταρτη εβδομάδα πλέον, τα υποκείμενα παρακολούθησαν επιπρόσθετα ένα πρόγραμμα παραδοσιακής παρέμβασης για τον τραυλισμό. Ο βαθμός της τελειοθρίας και της σοβαρότητας του τραυλισμού αξιολογήθηκε πριν, κατά τη διάρκεια και έπειτα από 6 εβδομάδες θεραπευτικής παρέμβασης ενώ επαναξιολόγηση για τη διατήρηση των αποτελεσμάτων πραγματοποιήθηκε 15 εβδομάδες μετά το πέρας της θεραπευτικής παρέμβασης. Ως έλλειμμα θα πρέπει να εκληφθεί επιπλέον το γεγονός της απουσίας ομάδας ελέγχου καθώς και το αμελητέο του χρόνου που μεσολάβησε μεταξύ του πέρατος της θεραπευτικής παρέμβασης και της επαναξιολόγησης για τη διατήρηση των αποτελεσμάτων.

Ακολούθως, η έρευνα των Reddy, Sharma και Shivashankar (2010) η οποία υποστήριξε την αποτελεσματικότητα της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας ως προς την μείωση των συμπτωμάτων του τραυλισμού και των δυσλειτουργικών γνωστικών σχημάτων των υποκειμένων, καθώς και ως προς την βελτίωση της ποιότητας ζωής αυτών, παρουσιάζει επίσης κεφαλαιώδη μεθοδολογικά προβλήματα. Αναλυτικότερα, για την υπό συζήτηση έρευνα αξιοποιήθηκαν πέντε υποκείμενα συνεπώς η αναφορά της αφορά σε ένα ελάχιστο δείγμα ενώ ταυτόχρονα απουσιάζει η ύπαρξη μίας ομάδας ελέγχου. Η θεραπευτική παρέμβαση ολοκληρώθηκε εντός μόλις έξι εβδομάδων και δεν ακολούθησε επαναξιολόγηση για τη διατήρηση των αποτελεσμάτων μετά το πέρας αυτής. Τέλος, δεν πραγματοποιήθηκε καμία περιγραφή της στατιστικής ανάλυσης.

Η εργασία του Κορ, Μ. (2010) στη συνέχεια, παρέχει αμφιλεγόμενα στοιχεία μέσω των οποίων επιχειρείται η ανάδειξη της αποτελεσματικότητας της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στην αντιμετώπιση του τραυλισμού. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο ο ερευνητής εξέτασε τον τρόπο σκέψης, το συναίσθημα και τη συμπεριφορά των υποκειμένων κατά τη στιγμή που τραυλίζουν ενώ στο δεύτερο στάδιο, επιχειρείται μία περιγραφή του τραυλισμού και της συχνότητάς του, η οποία χρησιμοποιήθηκε εν συνεχεία ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα που στόχευε στην αντιμετώπιση του ίδιου του τραυλισμού. Η αμφισβήτηση της εγκυρότητας οφείλεται πρωταρχικά στις μεθόδους που έχουν επιλεγεί από τον ερευνητή και δευτερευόντως, στο περιορισμένο αριθμό των συμμετεχόντων στην έρευνα και στην απουσία ομάδας ελέγχου.

Εντέλει, η παρούσα έρευνα φιλοδοξεί να αξιολογήσει για πρώτη φορά τα αποτελέσματα της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας σε μονοζυγωτικούς δίδυμους με διαταραχές ροής ψυχογενούς αιτιολογίας. Η επιλογή αυτή πραγματοποιήθηκε συνειδητά για τον περιορισμό της επιρροής του γενετικού παράγοντα ο οποίος στις διαταραχές ροής εικάζεται πως διαδραματίζει ισχυρό ρόλο. Αν και δεν υφίσταται κάποιο ειδικό γονίδιο το οποίο να ενοχοποιείται συγκεκριμένα για την εκδήλωση διαταραχών ροής, τα στοιχεία που επιβεβαιώνουν την ύπαρξη ενός συνόλου γενετικών χαρακτηριστικών τα οποία αυξάνουν τις πιθανότητες προς ένα τέτοιο ενδεχόμενο είναι αδιάσειστα. Έτι δε, η καταπληκτική ομοιότητα των συμμετεχόντων σε αυτή την έρευνα ως προς τα παιδικά βιώματα, τη μόρφωση και τις εμπειρίες της καθημερινής ζωής, περιορίζει και τον δεύτερο θεμελιώδη παράγοντα που επηρεάζει την εν λόγω διαταραχή, το ρόλο του περιβάλλοντος. Ακόμη, η παρόμοια συμπεριφορά, καθώς και το παρόμοιο γνωστικό και ψυχολογικό προφίλ που διαθέτουν,

ελαττώνουν ταυτοχρόνως και την επιρροή του υποκειμενικού παράγοντα. Δυστυχώς, παρά την προσπάθεια που καταβλήθηκε μέσα από τον σύλλογο ατόμων που τραυλίζουν, δεν στάθηκε εφικτή η ανεύρεση παρόμοιας περίπτωσης μονοζυγωτικών δίδυμων. Κατά συνέπεια το δείγμα της έρευνας αποτελείται από ένα και μόνο ζεύγος μονοζυγωτικών διδύμων γεγονός που φαλκιδεύει σαφώς την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων. Για την υπό συζήτηση μελέτη μόνο ο ένας εκ των δύο διδύμων παρακολούθησε εβδομαδιαίες συνεδρίες γνωστικής συμπεριφοριστικής θεραπείας για ένα χρόνο ενώ ο έτερος δίδυμος όχι. Πιο συγκεκριμένα, ο Κωνσταντίνος Α. αποτέλεσε το «πειραματικό υποκείμενο» ενώ ο Παναγιώτης Α. το «υποκείμενο ελέγχου». Ως στόχος τέθηκε η ανάβγαση ή όχι της σταδιακής μεταβολής της ροής της ομιλίας του Κωνσταντίνου Α. συγκριτικά με τον αδελφό του κατά την πάροδο του ενός έτους που διήρκησε η θεραπευτική παρέμβαση. Ο χρόνος ο οποίος δόθηκε κρίθηκε επαρκής για την πλήρη ολοκλήρωση του έργου της ψυχολόγου και επομένως αντικατοπτρίζει ρεαλιστικά μία κατάσταση κατά την οποία το άτομο με διαταραχές ροής επιλέγει να παρακολουθήσει συνεδρίες γνωστικής συμπεριφοριστικής θεραπείας προκειμένου να βελτιώσει τη ροή της ομιλίας του. Αξιολογήσεις πραγματοποιούνταν ανά 15 ημέρες ώστε να καταγράφεται τακτικά όλη η πορεία και η εξέλιξη των αποτελεσμάτων της θεραπείας ενώ επαναξιολόγηση για τον έλεγχο της διατήρησης των οφελών της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας πραγματοποιήθηκε μετά το πέρας εννέα μηνών. Τέλος, φαίνεται πως η παρούσα προσπάθεια αποτελεί την πρώτη έρευνα που μελετά τη συμβολή της γνωστικής συμπεριφοριστικής θεραπείας στην αντιμετώπιση των διαταραχών ροής σε ελληνόφωνο δείγμα.

6. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα εκπηγάζοντα δεδομένα από τις αξιολογήσεις του Κωνσταντίνου Α. και του Παναγιώτη Α. φαίνεται να επιβεβαιώνουν τα δεδομένα που προέκυψαν από τη βιβλιογραφική έρευνα. Η ροή του Κωνσταντίνου Α. βελτιώθηκε σε αισθητό βαθμό έπειτα από την ολοκλήρωση των συνεδρίων γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας χωρίς εντούτοις να είμαστε σε θέση να ισχυριστούμε ότι το πρόβλημα έχει εξαλειφθεί πλήρως. Στην πραγματικότητα, φαινόμενα διαταραχών ροής εξακολουθούν να αναδύονται στην ομιλία του Κωνσταντίνου Α. ιδιαίτερος σε καταστάσεις έντονου άγχους. Το γεγονός αυτό ήταν ανέφικτο να αναδειχθεί μέσα από τα δείγματα ομιλίας που συλλέχθηκαν καθώς ήταν αδύνατη η πραγματοποίηση ηχογράφησης της ομιλίας του σε κρίσιμες και στρεσογόνες καταστάσεις. Επιπροσθέτως, αξιοσημείωτο γεγονός αποτελεί η νεοαποκτηθείσα ικανότητα του Κωνσταντίνου Α. να θέτει αυτομάτως σε εφαρμογή τις τεχνικές της γνωστικής-γνωστικής θεραπείας όταν διαταράσσεται πλέον η ροή της ομιλίας του με αποτέλεσμα την επίτευξη χαλάρωσης και τον άμεσο έλεγχο του προβλήματος. Το πιο εντυπωσιακό επίτευγμα της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας κατά την παραγωγή ομιλίας του Κωνσταντίνου Α. αποτελεί η σημαντικότερη μείωση της παρουσίας δευτερευόντων χαρακτηριστικών.

Τουναντίον, οι διαταραχές ροής που εμφάνιζε ο Παναγιώτης Α., ο οποίος δεν υποβλήθηκε σε καμία θεραπευτική παρέμβαση προκειμένου να βελτιώσει την παραγωγή της ομιλίας του, παρέμειναν σταθερές για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, ύστερη βελτίωση (αξιολόγηση 18/12/2011) αναδείχθηκε κατά τη διαδικασία τελικής επαναξιολόγησης των υποκειμένων. Η θετική αυτή εξέλιξη σε ό,τι αφορά στις διαταραχές ροής που Παναγιώτη Α. θα πρέπει να αποδοθεί στην καθημερινή του αλληλεπίδραση με τον Κωνσταντίνο Α. η οποία ήταν αναπόφευκτη λόγω της πολύ στενής ψυχικής, συναισθηματικής και τοπικής τους σχέσης. Εν τούτοις, ο βαθμός βελτίωσης της ροής της ομιλίας του Παναγιώτη Α. υπολείπεται ακόμη του αντίστοιχου βαθμού του δίδυμου αδελφού του.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Εν κατακλείδι, το μόνο ασφαλές συμπέρασμα που μπορεί να διεξαχθεί από την παρούσα εργασία αφορά στο γεγονός ότι η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία δύναται αληθώς να συμβάλει εποικοδομητικά στην αντιμετώπιση των διαταραχών ροής της ομιλίας αν και θα ήταν προτιμότερο να χρησιμοποιείται πάντοτε σε συνδυασμό με τις τεχνικές της κλασικής λογοθεραπευτικής παρέμβασης. Τόσο η παρούσα έρευνα, όσο και η διαθέσιμη βιβλιογραφία, φαίνεται να υποστηρίζουν την θετική επίδραση της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας τουλάχιστον σε επίπεδο δευτερευόντων χαρακτηριστικών και αρνητικών σκέψεων σχετιζόμενων με τις διαταραχές ροής αυτές καθαυτές. Τοιουτοτρόπως, η παρούσα εργασία μπορεί να προσφέρει ορισμένα επιχειρήματα σε όσους εφαρμόζουν την γνωστική-συμπεριφοριστική στην κλινική τους πρακτική υποστηρίζοντας τελικώς τον συνδυασμό αυτής με άμεση λογοθεραπευτική παρέμβαση. Περαιτέρω, η ενσωμάτωση της γνωστικής συμπεριφοριστικής θεραπείας στη συνολικότερη αντιμετώπιση των διαταραχών ροής φαίνεται να ελαχιστοποιεί την πιθανότητα υποτροπής (blood, 1995).

Εντούτοις, η μείωση της συχνότητας και της σοβαρότητας της εκδήλωσης φαινομένων δισταγμού με τη βοήθεια της εν λόγω θεραπείας αν και υποστηρίζεται από τα πορίσματα της παρούσας έρευνας, δεν αναδεικνύεται εξίσου από όλες τις υπόλοιπες μελέτες που αναφέρονται στην βιβλιογραφία. Πιο αναλυτικά, τα αποτελέσματα των ερευνών έδειξαν ότι η γνωστική συμπεριφοριστική θεραπεία ίσως δεν είναι πάντοτε σε θέση να μειώσει τη σοβαρότητα και τη συχνότητα της εκδήλωσης διαταραχών ροής, Παραταύτα, ακόμα και αυτή η θέση χρειάζεται προσοχή καθώς εκπηγάζει από ελάχιστες έρευνες οι οποίες επιπροσθέτως εμφανίζουν μία σειρά από ελλείψεις.

Η πραγματοποίηση περισσότερων ερευνών εστιασμένων συγκεκριμένα πάνω στην επικουρική συμβολή της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στις διαταραχές ροής ψυχογενούς αιτιολογίας κρίνεται επιτακτική. Η αδιαμφισβήτητη αυτή ανάγκη επιτείνεται περαιτέρω από τη γεωμετρική πρόοδο εξάπλωσης των λογοθεραπευτών που επιθυμούν να ενσωματώσουν κατάλληλα στοιχεία της γνωστικής-συμπεριφοριστικής μεθόδου στη δική τους θεραπευτική παρέμβαση των διαταραχών ροής. Το γεγονός αυτό καθίσταται εμφανές από την αυξημένη συμμετοχή λογοθεραπευτών σε συναφή σεμινάρια τα τελευταία χρόνια. Οι μελλοντικές έρευνες θα πρέπει να πραγματοποιηθούν πάνω σε μεγαλύτερα και περισσότερο ομοιογενή δείγματα προκειμένου να διερευνηθεί το μέγεθος της συμβολής της γνωστικής συμπεριφοριστικής θεραπείας στην αντιμετώπιση διαταραχών ροής ατόμων τα οποία για παράδειγμα ανήκουν σε συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα, διαθέτουν συγκεκριμένο γνωστικό ή μορφωτικό επίπεδο, αναδεικνύουν κοινά στοιχεία προσωπικότητας ή συμπεριφοράς. Ακόμη, ερωτήματα που αφορούν στην διάρκεια και στην εντατικότητα θεραπευτικής παρέμβασης καθώς και στους στόχους και στην ιεραρχία με την οποία αυτοί πρέπει να τίθενται κάθε φορά παραμένουν αναπάντητα. Τέλος, η πραγματοποίηση περισσότερων ερευνών σε ελληνόφωνο πληθυσμό, θα ήταν ευκαταία.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία αποτελεί ψυχοθεραπευτική προσέγγιση η οποία επικεντρώνεται στην διερεύνηση του τρόπου σκέψης για τον εαυτό, τον κόσμο, το μέλλον καθώς επίσης και τον τρόπο με τον οποίο οι σκέψεις αυτές επιδρούν στα συναισθήματα και τη συμπεριφορά. Η εν λόγω θεραπευτική παρέμβαση δεν επιδιώκει να εκπαιδεύσει τους θεραπευόμενους ώστε να αντιδρούν πιο λογικά. Επιδιώκει στην πραγματικότητα να βοηθήσει τους θεραπευόμενους να συνειδητοποιήσουν τον τρόπο με τον οποίο οι ίδιοι σκέφτονται και πώς αυτός εν συνεχεία τους επηρεάζει σε καθημερινή βάση. Ζητούμενο της θεραπείας αποτελεί η τροποποίηση σκέψεων και συμπεριφορών με αρνητική επίδραση, η προαγωγή μεγαλύτερης ευελιξίας στην αντίληψη και στις αντιδράσεις, η ανάπτυξη αποτελεσματικότερων δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων, η μεγιστοποίηση της χρήσης του επικοινωνιακού εσωτερικού διαλόγου και η ανάπτυξη νέων πυρηνικών αντιλήψεων, οι οποίες θα οδηγήσουν τις προκλήσεις της καθημερινότητας σε ευτυχέστερες εκβάσεις.

Αν και η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία αντλεί τη φήμη της από την εντυπωσιακή επιτυχία της στην κατάθλιψη και τις αγχώδεις διαταραχές, η έρευνα αποδεικνύει ότι μπορεί να φανεί ιδιαίτερος αποτελεσματική και σε πλήθος άλλων διαταραχών συμπεριλαμβανομένων και των διαταραχών ροής. Με τη βοήθεια του θεραπευτή, τα άτομα με μη ρέουσα ομιλία εκπαιδεύονται στον επιμερισμό των προβλημάτων που αφορούν στην κατάσταση, στις σκέψεις, στα συναισθήματα, στα οργανικά συμπτώματα και στην αντίδραση καθώς επίσης και στην αναγνώριση του τρόπου με τον οποίο αυτά ενδεχομένως συνδέονται και αλληλεπιδρούν μεταξύ τους. Στα άτομα αυτά, μπορεί συχνά κανείς να εντοπίσει μία ολόκληρη αλληλουχία σκέψεων, συναισθημάτων, αντιδράσεων και εκδήλωσης των διαταραχών ροής που τα εγκλωβίζει αναπόδραστα σε έναν φαύλο κύκλο. Η γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία δύναται να «σπάσει» τον κύκλο αυτό, μέσα από τη διαδικασία τροποποίησης των σκέψεων που συνδέονται με την εμφάνιση της διαταραχής. Αυτό εξάλλου έρχεται να υποστηρίξει και το ερευνητικό τμήμα της παρούσας εργασίας.

Σήμερα, όλο και περισσότεροι επιστήμονες από το χώρο της υγείας στρέφονται στη γνωστική-συμπεριφοριστική θεραπεία για την ανεύρεση απαντήσεων και διεξόδων στα προβλήματα που συναντούν κατά την κλινική τους πρακτική. Εκ παραλλήλου, η θεραπεία αυτή παρέχει μία δομή για τους ίδιους τους θεραπευτές προκειμένου να εξερευνήσουν και τις δικές τους τυχόν αρνητικές σκέψεις, συναισθήματα και ανταποκρίσεις ενώ ταυτόχρονα συνειδητοποιούν σε βαθύτερο επίπεδο τους φόβους των θεραπευομένων τους. Εν κατακλείδι, από την παρούσα εργασία αναδεικνύεται αφενός η ευεργετική επίδραση της γνωστικής-συμπεριφοριστικής θεραπείας στην αντιμετώπιση των διαταραχών ροής και αφετέρου συνίσταται η εκπαίδευση των λογοθεραπευτών σε αυτήν, με στόχο τον γόνιμο εμβολιασμό της θεραπευτικής τους παρέμβασης με νέα, ωφέλιμα στοιχεία.

Παναγιώτης Α., Ειρήνη Φ. και Κωνσταντίνος Α.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Acton, C. & Hird, M. J. (2004). *Toward a Sociology of Stammering*. Sociology.
- Al-Khaledi, M., Lincoln, M., McCabe, P., Packman, A. & Alshatti, T. (2009). *The attitudes, knowledge and beliefs of Arab parents in Kuwait about stuttering*. Journal of Fluency Disorders.
- Amster, B.J. & Klein, E.R. (2007). *Perfectionism in people who stutter: Preliminary findings using a modified cognitive-behavioural treatment approach*. Behavioural and Cognitive Psychotherapy.
- Beck, A. T. (1976). *Cognitive therapy and the emotional disorders*. New York: International Universities Press.
- Beck, A. T. & Emery, G. (1985). *Anxiety disorders and phobias: A cognitive perspective*. New York: Basic Books.
- Beck, J. S. (1993). *Εισαγωγή στη γνωστική θεραπεία*. Εκδόσεις Πατάκη.
- Blomgren, M. (2010). *Stuttering treatment for adults: An update on contemporary approaches*. Seminars in Speech and Language.
- Blood GW. (1995). *A behavioral-cognitive therapy program for adults who stutter: computers and counseling*. J Commun Disord.
- Blood, G. W., Blood, I. M. & Maloney, K. (2007). *Anxiety levels in adolescents who stutter*. Journal of Communication Disorders.
- Bodenhamer, B., G. (2004). *Mastering blocking and stuttering: a cognitive approach to achieving fluency*. Crown House Publishing.
- Burns D. (1996). *Αισθανθείτε καλά!* Εκδόσεις Πατάκη.
- Butler, G. (1999) *Overcoming Social Anxiety and Shyness. A self-help guide using Cognitive Behavioural Techniques*. Robinson, London.
- Butler, G. & Hope, T. (1995) *Manage your Mind: The Mental Fitness Guide*. Oxford: Oxford University Press.
- Caruso, A. J., Chodzko-Zajko, W. J., Bidinger, D. A., Sommers, R. K. (1994). *Adults who stutter: responses to cognitive stress*. Journal Of Speech And Hearing Research.
- Chęciak, M. (1992). *Modified Programme of the Psychophysiological Therapy for Stuttering Adolescent and Adults*. Folia Phoniatica.
- Chęciak, M. (1989). *On the fluency of Speech in the Therapy by Psychophysiological Metho*. Folia Phoniatica.
- Craig, A. (2000). *The Developmental Nature and Effective Treatment of Stuttering in Children and Adolescents*. Journal of Developmental and Physical Disabilities.

- Craig, A., Blymgart, E. & Tran, Y. (2009). *The impact of stuttering on the quality of life in adults who stutter*. Journal of Fluency Disorders.
- Curlee, Richard F. (1999). *Stuttering and related disorders of fluency second edition*.
- Derrick, S. and Vijaya, M. (2009). *Ξεπερνώντας τον πανικό: Ένας οδηγός αυτοβοήθειας με γνωσιακές-συμπεριφοριστικές τεχνικές*. Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Forman, Susan G. (1982). *Stress management for teachers: A cognitive-behavioral program*. Journal of School Psychology.
- Fry, J., Botterill, W., & Pring, T (2009). *The effect of an intensive group therapy programme for young adults who stutter: A single subject study*. International Journal of Speech-Language Pathology.
- George, E., Iveson, C. & Ratner, H. (1999). *Problem to Solution: Brief Therapy with individuals and Families*. Brief Therapy Press, London.
- Glass, Carol R., Merluzzi, Thomas V., Biever Joan L. and Larse Kathryn H. (1982). *Cognitive assessment of social anxiety: Development and validation of a self-statement questionnaire*. Cognitive Therapy and Research.
- Guitar, B. (2006). *Stuttering: An Integrated Approach to its Nature and Treatment*. Lippincott Williams & Wilkins: Philadelphia.
- Ham, R. E. (1990). *Clinical preparation: Experiences with pseudostuttering*. "It was the longest day of my life!". Journal of Fluency Disorders.
- Hearne, A., Packman, A., Onslow, M. & Quine, S. (2008). *Stuttering and its treatment in adolescence: The perceptions of people who stutter*. Journal of Fluency Disorders.
- Iverach, L., Jones, M., O'Brian, S., Block, S., Lincoln, M., Harrison, E., Hewat, S., Cream, A., Menzies, R.G., Packman, A. & Onslow, M. (2009). The relationship between mental health disorders and treatment outcomes among adults who stutter. Journal of Fluency Disorders.
- Iverach, L., Jones, M., O'Brian, S., Block, S., Lincoln, M., Harrison, E., Hewat, S., Menzies, R.G., Packman, A. & Onslow, M. (2009). *Screening for personality disorders among adults seeking speech treatment for stuttering*. Journal of Fluency Disorders.
- Iverach, L., Jones, M., O'Brian, S., Block, S., Lincoln, M., Harrison, E., Onslow, M. et al. (2009). *Prevalence of anxiety disorders among adults seeking speech therapy for stuttering*. Journal of Anxiety Disorders.
- Kelly, G.A. (1955). *The Psychology of Personal Constructs*. Norton Press, New York.
- Koç, M. (2010). *The effect of cognitive-behavioral therapy on stuttering*. Social Behavior and Personality: an international journal.
- Kraaimaat, F.W., Vanryckeghem, M., & Van Dam- Baggen, R. (2002). *Stuttering and social anxiety*. Journal of Fluency Disorders.

- Market, K. E., Drummond S. S., Montague J. C. and Buffalo M. D. (1990). *Acquired stuttering: Descriptive data and treatment outcome*. Journal of Fluency Disorders.
- Maxwell, David L. (1982). *Cognitive and behavioral self-control strategies: Applications for the clinical management of adult stutterers*. Journal of Fluency Disorders.
- Meersman, M. (2008). *An Eclectic Social-Cognitive Behavioural Model for Stuttering Treatment*. Lecture Symposium ECSF –KU Leuven Association "Stuttering. The Nature... the Treatment".
- Menzies, G., O'Brien, S., Onslow, M., Packman, A., St Clare, T & Block, S. (2008). *An experimental clinical trial of a cognitive-behaviour therapy package for chronic stuttering*. Journal of Speech, Language and Hearing Research.
- Menzies RG, Onslow M, Packman A, O'Brian S. (2009). *Cognitive behavior therapy for adults who stutter: a tutorial for speech-language pathologists*. Journal of Fluency Disorders.
- Menzies, R. G. (2011). *Cognitive Behaviour therapy for adults and children who stutter: A workshop for Speech Pathologists*. The University of Sydney.
- Meyer V. & Crisp A. H. (1966). *Some Problems in Behaviour Therapy*. Brit. J. Psychol.
- Millard, Sharon K., Cook Frances M. & Alison Nicholas (2008). *Is Parent–Child Interaction Therapy Effective in Reducing Stuttering?* Journal of Speech, Language, and Hearing Research.
- Moleski, Richard & Tosi, Donald J. (1976). *Comparative psychotherapy: Rational-emotive therapy versus systematic desensitization in the treatment of stuttering*. Journal of Consulting and Clinical Psychology.
- Murphy, W. P., Yaruss, J. S. & Quesal, R. W. (2007). *Enhancing treatment for school-age children who stutter. I. Reducing negative reactions through desensitization and cognitive restructuring*. Journal of Fluency Disorders.
- Nudelman, H. B., Herbrich, K. E., Hoyt, B. D. & Rosenfield, D. B. (1989). *A Neuroscience model of stuttering*. Journal of Fluency Disorders.
- Padesky, S. & Greenberger, D. (1995). *Mind Over Mood: Change How You Feel by Changing the Way You Think*. Guilford Press.
- Reddy, R.P., Sharma, M.P., & Shivashankar, N. (2010). *Cognitive Behavior Therapy for stuttering: A case series*. Indian Journal of Psychological Medicine.
- Safran, J. D., Vallis, T. M., Segal, Z. V., Shaw, B. F. (1986). *Assessment of core cognitive process in cognitive therapy*. Cognitive therapy and research.
- Sharp, Jane J. and Forman, Susan G. (1985). *A comparison of two approaches to anxiety management for teachers*. Behavior Therapy.

Smith, A., Sadagopan, N., Walsh, B., Weber-Fox, C. (2010). *Increasing phonological complexity reveals heightened instability in inter-articulatory coordination in adults who stutter*. Journal of Fluency Disorders.

Willets, L., & Creswell, C. (2007). *Overcoming your child's social anxiety and shyness: A self-help guide using cognitive-behavioural techniques*. Robinson.

Wittke-Thompson, J.K., Ambrose, N., Yairi, E., Roe, C., Cook, E.H., Ober, C. & Cox, N.J. (2007). *Genetic studies of stuttering in a founder population*. Journal of Fluency Disorders.

Yaruss, J.S. (2010). *Assessing quality of life in stuttering treatment outcomes research*. Journal of Fluency Disorders.

Young, J. E. (1997). *Ανακαλύπτοντας ξανά τη ζωή σας*. Εκδόσεις Πατάκη.

Καμπανάρου Μ. (2007). *Διαγνωστικά θέματα λογοθεραπείας*. Εκδόσεις Έλλην.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ

Επώνυμο: Α..... Όνομα: Παναγιώτης και Κωνσταντίνος.....

Τόπος μόνιμης κατοικίας: Κουκούλι Πατρών Αχαΐας.....

Ημερομηνία γέννησης: 22 Ιουνίου 1979.....

Ημερομηνία συμπλήρωσης ιστορικού: 26 Μαρτίου 2010.....

Οικογενειακή κατάσταση: Άγαμοι.....

Επάγγελμα: Καθηγητές φιλολογίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.....

Μορφωτικό επίπεδο: Ανώτατη εκπαίδευση.....

Μητρική γλώσσα: Ελληνική..... Διγλωσσία: Όχι.....

Άλλο μέλος της οικογένειας με πρόβλημα λόγου/ομιλίας: Η μητέρα, ορισμένες φορές όταν αγχώνεται παρουσιάζει ταχυλαλία.....

Πότε εμφανίστηκε το πρόβλημα: Στην ηλικία των 12 ετών.....

Πορεία του προβλήματος από τότε: Πολύ πιο έντονο από τα 12 ως τα 22 έτη. Ακολούθησε σταδιακή μείωση και σταθεροποιήθηκε τα τελευταία έτη στο πανεπιστήμιο .....

Επίσκεψη σε ειδικό κατά το παρελθόν: Όχι.....

Ποιοι λόγοι πιστεύουν ότι ευθύνονται για την εκδήλωση διαταραχών ροής: Καθαρά ψυχολογικοί λόγοι. Η έναρξη των δυσρυθμιών συνέβη αμέσως μετά τον θάνατο του πατέρα και την ταυτόχρονη αλλαγή περιβάλλοντος που προέκυψε λόγω μετακόμισης από τη Βάρδα (κωμόπολη του νομού Ηλείας) στο αστικό περιβάλλον της Πάτρας. Ανέφεραν ότι ίσως η ομιλία τους επηρεάστηκε και από το γεγονός ότι την ίδια περίοδο φόρεσαν σιδεράκια.....

Περιγραφή δυσρυθμιών: Ταχυλαλία, επανάληψη φθόγγου, επανάληψη συλλαβής, επανάληψη μονοσύλλαβης λέξης, μπλοκάρισμα, επαναδιατύπωση, παρεμβολή λέξης..

Πρόβλεψη εμφάνισης δυσρυθμιών: Ναι, σε καταστάσεις άγχους.....

Αντιμετώπιση προβλήματος από συγγενείς και φίλους: Το αντιμετωπίζουν με καλή διάθεση και, ορισμένες φορές, με χιούμορ. Δεν έχουν αισθανθεί ποτέ αποδέκτες ρατσισμού. Κάποια άτομα τους έχουν προτείνει να μιλάνε πιο αργά, να παίρνουν το χρόνο τους και να μην αγχώνονται.....

Αποφυγή ομιλίας σε συγκεκριμένες καταστάσεις, περιστάσεις ή άτομα: Σχεδόν ποτέ..

Αποφυγή συγκεκριμένων λέξεων: Μόνο κατά το παρελθόν.....

Φθόγγοι που δημιουργούν προβλήματα: [k], [p], [t], [s] και άλλα κατά περίπτωση.....

Αρνητική επιρροή δυσρυθμιών στο σχολείο ή την εργασία: Όχι.....

Λήψη αποφάσεων με γνώμονα την ύπαρξη δυσρυθμιών: Όχι.....

Επηρεάζονται από την ύπαρξη δυσρυθμιών: Όχι .....

Σημείωση: Παρά το γεγονός ότι η λήψη ιστορικού έγινε ξεχωριστά από τον Κωνσταντίνο και τον Παναγιώτη και μάλιστα χωρίς την παρουσία τρίτου στο χώρο, η απαντήσεις τους ήταν ακριβώς ίδιες και γι' αυτό δεν θεωρήθηκε αναγκαίο να γραφούν δύο διαφορετικά ιστορικά.

Κατανόηση Λόγου: κ. φ. και για τους δύο.

Έκφραση Λόγου: κ. φ. και για τους δύο (μορφή, περιεχόμενο, χρήση)

Στοματοπροσωπικός έλεγχος: κ. φ. και για τους δύο.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗΣ ΑΥΤΟΜΑΤΩΝ ΣΚΕΨΕΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΥΤΟΜΑΤΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

1. Ποιες είναι οι αποδείξεις;
    Ποιες αποδείξεις υποστηρίζουν αυτή τη σκέψη;
    Ποιες αποδείξεις είναι αντίθετες με τη σκέψη;
2. Υπάρχει εναλλακτική εξήγηση;
3. Ποιο είναι το χειρότερο που θα μπορούσε να συμβεί; Θα μπορούσα να το αντέξω;
  - Ποιο είναι το καλύτερο που θα μπορούσε να συμβεί;
  - Ποιο είναι το χειρότερο που θα μπορούσε να συμβεί;
  - Ποιο είναι το ρεαλιστικό αποτέλεσμα;
4. Ποιο είναι το αποτέλεσμα της πίστης μου σε αυτή την αυτόματη σκέψη;
  - Ποιο θα ήταν το αποτέλεσμα αν άλλαζα τον τρόπο που σκέφτομαι;
5. Τι θα έπρεπε να κάνω γι' αυτό;
6. Τι θα έλεγα σε κάποιον φίλο που αν βρισκόταν στην ίδια κατάσταση;

Ph. D. Judith S. Beck (1993)

ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας;	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας;	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας;
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	4	4	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2 sec	3,5 sec	2,7 sec	1,5 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	162 λέξεις/ 1 λεπτό			149 λέξεις / 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 1. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων από την αρχική αξιολόγηση του Παναγιώτη Α.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	4	5	4	3
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	3,2 sec	4,7 sec	4,6 sec	3,7 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	167 λέξεις/ 1 λεπτό			135 λέξεις/ λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 2. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων από την αρχική αξιολόγηση του Κωνσταντίνου Α.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	4	4	3	3
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,5 sec	2,6 sec	3,2 sec	2 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	156 λέξεις/ 1 λεπτό			137 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	

Πίνακας 3. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

2/4/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	5	5	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	3,6 sec	4,1 sec	4,3 sec	1,7 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	168 λέξεις/ 1 λεπτό			116 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 4. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

2/4/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	4	3	3
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,1sec	2,4 sec	3,1 sec	2,1 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	121 λέξεις/1 λεπτό			123 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 5. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

16/4/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	4	5	4	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,3 sec	3,8 sec	3,4 sec	2 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	131 λέξεις/ 1 λεπτό			121 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 6. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

16/4/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	4	5	3	3
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,6 sec	3,2 sec	4 sec	2,8 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	198 λέξεις/ 1 λεπτό			127 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 7. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

30/4/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση		Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	5	4	3
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	3,5 sec	3,7 sec	3,9 sec	2,7 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	167 λέξεις/ 1 λεπτό			102 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 8. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

30/4/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	3	4	3
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,2 sec	3,74 sec	3,62 sec	2 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	147 λέξεις/ 1 λεπτό			118 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 9. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

14/5/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση		Ανολοκλήρωτη φράση
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	4	3	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	3,5 sec	4,1 sec	3,9 sec	2,8 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	113 λέξεις/ 1 λεπτό			127 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 10. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

14/5/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	4	5	4	3
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	3,6 sec	3,2 sec	3,3 sec	2,5 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	168 λέξεις/ 1 λεπτό			192 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 11. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

28/5/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	5 sec	5 sec	4 sec	3 sec
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,8 sec	3,7 sec	3, 5 sec	1,8 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	144 λέξεις/ 1 λεπτό			115 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 12. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

28/5/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	5	4	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,7 sec	3, 4 sec	2, 9 sec	3, 2 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	162 λέξεις/ 1 λεπτό			154 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 13. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

11/6/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
		Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	4	3	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,6 sec	2, 5 sec	3, 8 sec	2, 7 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	174 λέξεις/ 1 λεπτό			136 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 14. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

11/6/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση		Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	4	5	4	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	3,7 sec	2,8 sec	3,3sec	1,7sec
Ταχύτητα της ομιλίας	121 λέξεις/ 1λεπτό			178 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 15. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

25/6/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
		Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	3	2	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,7 sec	2, 8 sec	2, 5 sec	1, 9 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	123 λέξεις/ 1 λεπτό			135 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 16. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

25/6/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
		Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
		Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	5	4	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,3 sec	3,2 sec	1,3 sec	2,2 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	158 λέξεις/ 1λεπτό			145 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 17. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

9/7/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
		Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
		Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	2	3	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,8 sec	2,9 sec	2,7 sec	1,5 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	132 λέξεις/ 1 λεπτό			126 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 18. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

9/7/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
		Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	5	4	2	3
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,5 sec	3,8 sec	3,2 sec	3, 6 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	156 λέξεις/ 1λεπτό			125 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 19. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

23/7/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
	Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	2	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,1 sec	2, 7 sec	3, 1 sec	2,2 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	163 λέξεις/ 1 λεπτό			110 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 20. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

23/7/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
		Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	4	5	3	4
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,6sec	3,5sec	3,2sec	2,5sec
Ταχύτητα της ομιλίας	154 λέξεις/ 1λεπτό			153 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 21. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

6/8/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής		
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
		Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	3	1	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,3 sec	3 sec	2, 6 sec	2, 5 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	141 λέξεις/ 1 λεπτό			137 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναποκοκκίνισμα	Αναποκοκκίνισμα	Αναποκοκκίνισμα	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 22. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

6/8/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης		Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	5	4	4	3
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2, 6 sec	3, 4 sec	3, 7 sec	2, 8 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	187 λέξεις/ 1λεπτό			158 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 23. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

20/8/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ					
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη φθόγγου Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη φθόγγου	
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση Ανολοκλήρωτη φράση		
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή		
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	
	Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	2	3	1
	Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2 sec	2,6 sec	2,1 sec	2,2 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	123 λέξεις/ 1 λεπτό			116 λέξεις/ 1 λεπτό	
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	
	Αναψοκοκκίνισμα	Αναψοκοκκίνισμα	Αναψοκοκκίνισμα	Αναψοκοκκίνισμα	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	

Πίνακας 24. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

20/8/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
		Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	4	4	2	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,4 sec	3,5 sec	2,4 sec	2,9 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	142 λέξεις/ 1λεπτό			115 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής			
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 25. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

3/9/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη φθόγγου Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Παρέμβολή	Παρέμβολή	Παρέμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
	Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	2	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,7 sec	2, 4 sec	2,3 sec	1, 4 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	122 λέξεις/ 1 λεπτό			132 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναμοκκίνισμα	Αναμοκκίνισμα	Αναμοκκίνισμα	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	

Πίνακας 26. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

3/9/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	
	Επανάληψη λέξης/φράσης		Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
		Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	5	3	2	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2, 6 sec	2, 5 sec	3, 4 sec	1, 6 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	178 λέξεις/ 1λεπτό			121 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 27. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

17/9/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη φθόγγου Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση Ανολοκλήρωτη φράση	Επαναδιατύπωση Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
	Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	2	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,5 sec	2,4 sec	1,8 sec	1 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	130 λέξεις/ 1 λεπτό			114 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναμοκκίνισμα	Αναμοκκίνισμα	Αναμοκκίνισμα	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων		

Πίνακας 28. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

17/9/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
	Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	5	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,5 sec	3,4 sec	2,8 sec	1,8 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	165 λέξεις/ 1λεπτό			178 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 29. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

1/10/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
		Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
		Επανάληψη συλλαβής		
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	1	2	2	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,1 sec	2,8 sec	1,9 sec	1,4 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	123 λέξεις/ 1 λεπτό			113 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
		Αναμοκκίνισμα	Αναμοκκίνισμα	
		Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	

Πίνακας 30. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

1/10/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
	Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	3	5
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	3,1sec	3,5 sec	2 sec	1,8 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	185 λέξεις/ 1λεπτό			132 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 31. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

15/10/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
			Επανάληψη συλλαβής	
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
			Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	1	2	3	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1, 5 sec	1,4 sec	1,5 sec	1, 5 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	123 λέξεις/ 1 λεπτό			107 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναμοκκίνισμα	Αναμοκκίνισμα	Αναμοκκίνισμα	
			Νευρικές κινήσεις άκρων	

Πίνακας 32. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

15/10/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης		Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση		Επαναδιατύπωση
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	4	4	5	4
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,1sec	3,3sec	3,2sec	1,8sec
Ταχύτητα της ομιλίας	143 λέξεις/ 1λεπτό			116 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 33. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

29/10/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη φθόγγου Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση Ανολοκλήρωτη φράση	Επαναδιατύπωση Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
	Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	3	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,4 sec	1,3 sec	1,1 sec	1,3 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	118 λέξεις/ 1 λεπτό			113 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναμυοκοκκίνισμα	Αναμυοκοκκίνισμα		Αναμυοκοκκίνισμα
		Νευρικές κινήσεις άκρων		

Πίνακας 34. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

29/10/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση		Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση		
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	4	2	3	3
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,6 sec	3 sec	2,5 sec	2 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	146 λέξεις/ 1λεπτό			151 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 35. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

12/11/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
		Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	
		Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	1	1	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,8 sec	1,6 sec	1,4 sec	1,9 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	113 λέξεις/ 1 λεπτό			125 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα		Αναμοκοκκίνισμα
	Νευρικές κινήσεις άκρων			

Πίνακας 36. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

12/11/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης		Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
			Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	3	4	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,5sec	1,2sec	2,1sec	2,7sec
Ταχύτητα της ομιλίας	169 λέξεις/ 1λεπτό			112 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 37. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

26/11/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
			Επανάληψη συλλαβής	
		Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	2	1	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,5 sec	1,8 sec	1,6 sec	1,1 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	122 λέξεις/ 1 λεπτό			115 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναμοκκίνισμα	Αναμοκκίνισμα	Αναμοκκίνισμα	

Πίνακας 38. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

26/11/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	1	3	4	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	12sec	15sec	36sec	1,6sec
Ταχύτητα της ομιλίας	144 λέξεις/ 1λεπτό			154 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 39. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

10/12/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
			Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
		Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	1	2	1	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1, 2 sec	1, 6 sec	1, 5 sec	1, 3 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	109 λέξεις/ 1λεπτό			105 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
			Αναμοκκίνισμα	
			Νευρικές κινήσεις άκρων	

Πίνακας 40. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

10/12/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη φθόγγου Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη φθόγγου Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση		Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
	Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	3	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,2sec	3,5sec	3,2sec	2,4sec
Ταχύτητα της ομιλίας	148 λέξεις/ 1λεπτό			132 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής			
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 41. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

23/12/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
		Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
			Ανολοκλήρωτη φράση	
		Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	1	3	2	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1, 4 sec	1, 5 sec	2,1 sec	1, 5 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	123 λέξεις/ 1λεπτό			122 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
		Αναμυοκκίνισμα		
		Νευρικές κινήσεις άκρων		

Πίνακας 42. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

23/12/2010

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	4	4	3	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,1sec	3,6sec	2, 8sec	3sec
Ταχύτητα της ομιλίας	154 λέξεις/ 1λεπτό			123 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα	
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 43. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

8/1/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
		Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	
		Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
			Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	2	2	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,6 sec	2,1 sec	1, 8 sec	1, 6 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	107 λέξεις/ 1λεπτό			128 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο

Πίνακας 44. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

8/1/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
	Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	2	3
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,3sec	3,8sec	3,5sec	1,4sec
Ταχύτητα της ομιλίας	142 λέξεις/ 1λεπτό			186 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα	
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 45. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

21/1/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη λέξης/φράσης		Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση Ανολοκλήρωτη φράση	Επαναδιατύπωση Ανολοκλήρωτη φράση	
		Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
	Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	1	2	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,5 sec	1, 8 sec	1,4 sec	1,6 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	115 λέξεις/ 1λεπτό			155 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο Αναγοκοκκίνισμα	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο Αναγοκοκκίνισμα

Πίνακας 46. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

21/1/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
		Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	3	2	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,2sec	2,1sec	2,5sec	2,6sec
Ταχύτητα της ομιλίας	154 λέξεις/ 1 λεπτό			141 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
			Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 47. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

4/2/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
		Επανάληψη συλλαβής		
		Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
		Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
			Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	2	1	2
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,3 sec	1,5 sec	1,2 sec	1,4 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	126 λέξεις/ 1λεπτό			106 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό		Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο

Πίνακας 48. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

4/2/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας Αφύσικο ανέβασμα της έντασης και τόνου φωνής	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης		Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση		Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	1	4	2	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,5sec	3,2sec	2,6sec	2,1sec
Ταχύτητα της ομιλίας	152 λέξεις/ 1 λεπτό			114 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 49. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

18/2/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
		Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	
			Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	1	2	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,2 sec	2,2 sec	1,2 sec	1,1 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	108 λέξεις/ 1λεπτό			105 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
		Αναγκοκκίνισμα		

Πίνακας 50. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

18/2/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
	Ανολοκλήρωτη φράση		Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
	Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	2	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	28 sec	23 sec	23 sec	17 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	141 λέξεις/ 1 λεπτό			117 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 51. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

4/3/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	
		Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	1	2	2	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,4 sec	1,7 sec	1,4 sec	1,2 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	109 λέξεις/ 1λεπτό			86 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
		Αναμοκκίνισμα	Αναμοκκίνισμα	

Πίνακας 52. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

4/3/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	3	2	2	3
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,1 sec	1,2 sec	2,4 sec	2,1 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	147 λέξεις/ 1 λεπτό			112 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 53. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

18/3/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας		
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
		Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
		Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
		Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις		
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	1	3	1	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,1 sec	1,8 sec	1,4 sec	2 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	123 λέξεις/ 1λεπτό			109 λέξεις/ 1λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα		

Πίνακας 54. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

18/3/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	Αφύσικος ρυθμός ομιλίας
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	
		Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	
		Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις	Παύσεις
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	3	3	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	2,1sec	2,4 sec	2,3 sec	1,5 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	145 λέξεις/ 1 λεπτό			154 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα	Αναμοκοκκίνισμα	
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής			
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 55. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

1/4/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού			Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	Επανάληψη συλλαβής	
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση
	Ανολοκλήρωτη φράση		Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή			
	Δυσρυθμία		Δυσρυθμία	Δυσρυθμία
	Παύσεις		Παύσεις	
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2	1	2	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,8 sec			0,9 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	167 λέξεις/ 1 λεπτό			134/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	

Πίνακας 56. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

1/4/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού			Αφύσικος ρυθμός ομιλίας	
	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου	Επανάληψη φθόγγου
	Επανάληψη συλλαβής		Επανάληψη συλλαβής	
	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	Επαναδιατύπωση	
		Ανολοκλήρωτη φράση	Ανολοκλήρωτη φράση	
	Παρεμβολή	Παρεμβολή	Παρεμβολή	
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία	
	Παύσεις	Παύσεις		
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	1	2	2	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	0,6 sec		1,2 sec	
Ταχύτητα της ομιλίας	145 λέξεις/ 1 λεπτό			148 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό	Ένταση στο λαιμό
	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο	Ένταση στο πρόσωπο
	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα	Αναγοκοκκίνισμα
	Αποφυγή βλεμματικής επαφής		Αποφυγή βλεμματικής επαφής	
	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων	Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 57. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Παναγιώτη Α.

18/12/2011

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ				
	ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ	ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Είδη φαινομένων δισταγμού				
	Επανάληψη φθόγγου			Επανάληψη φθόγγου
				Επανάληψη συλλαβής
	Επανάληψη λέξης/φράσης		Επανάληψη λέξης/φράσης	Επανάληψη λέξης/φράσης
		Επαναδιατύπωση		
	Παρεμβολή			
	Δυσρυθμία	Δυσρυθμία		Δυσρυθμία
		Παύσεις		
Μ.Ο αριθμού επαναλήψεων ανά επανάληψη	2		1	1
Μέση διάρκεια δυσρυθμιών σε δευτερόλεπτα	1,7 sec	0,8 sec		1,1 sec
Ταχύτητα της ομιλίας	97 λέξεις/ 1 λεπτό			132 λέξεις/ 1 λεπτό
Είδη δευτερευόντων χαρακτηριστικών				
		Νευρικές κινήσεις άκρων		Νευρικές κινήσεις άκρων

Πίνακας 58. Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων του Κωνσταντίνου Α.

18/12/2011

